Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 147 (13.409).
2 ИЮЛЬ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ИЮЛЬ—МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАШ ОЙИ

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! Ҳар бир шонани гулга, гулни тўқ кўсакка айлантиринг ◆ Ғўза қатор ораларини кенг олиб, чуқур культивация қилинг

◆ Экинни кечаю кундуз ва об-тобида суғоринг

◆ Ҳашаротга қарши курашни сира бўшаштирманг

Мирзачўлдаги 18-«Фарғона» совхозининг ўртоқ Жонйқул Пирматов бошлиқ бригадасида сифатли парвариш қилинаётган ғўзалар текис гуллай бошлади. Суратда: бригада даласида культивация пайти. Бригада бошлиғи Ж. Пирматов мавж уриб ўсаётган ғўзаларни кузатмоқда.

А. Тураев фотоси.

СИРДАРЁ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

ГУЛИСТОН, 1 июль. (ЎзТАГ). Бу йил Сирдарё областида мўл-кўл ғалла етиштирилди. Деҳқонлар далаларда тинмай меҳнат қилаётганларидан давлатга ғалла топшириш плани бажарилганлиги тўғрисида республикада биринчи бўлиб рапорт бердилар. Давлат омборларига 62 минг тонна буғдой ва арпа тўкилди.

Зомин районининг меҳнаткашлари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Бу районнинг «Ударник», «Қизил чорвадор», 1-«Зомин» совхозлари пландан ташқари ғалла топширмоқдалар.

Сирдарёда ўрим-йиғим ишлари давом этмоқда.

Область ғаллакорлари қўшимча равишда давлатга 22 минг тонна буғдой ва арпа топширишга аҳд қилдилар.

АРМИЯ БИЛАН ХАЛҚНИНГ ҚУДРАТЛИ БИРЛИГИ

Ҳарбий академияларни битириб чиқувчиларнинг партия ва ҳукумат раҳбарлари билан Кремлдаги учрашуви

Ҳарбий академияларда ўқув йили тугади. Ватанимизга, Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига чексиз содиқ, ўзининг Ватан ва халқ олдидаги муқаддас бурчини шараф билан бажаришга ҳамиша шай бўлиб турган ажойиб командирлар, сиёсий ходимлар, ҳарбий инженерлар ва биринчи даражали бошқа мутахассислар мамлакатнинг Қуролли Кучларига қўшилмоқда. Қунт ва сабот билан билим олинган йиллар орқада қолди. Олий ҳарбий мактабларнинг кечаги тингловчилари қисмларга ва кемаларга бориб, оғир, лекин шарафли офицерлик хизматини бошлайдилар.

Анчадан бери одат бўлиб қолган яхши анъанага кўра, КПСС Марказий Комитети билан СССР ҳукумати СССР Қуролли Кучлари ҳарбий академияларини битириб чиқувчилар шарафига қабул маросими ўтказдилар. 1 июль куни Катта Кремль саройида, СССР Олий Советининг мажлислар залида олий ҳарбий ўқув юртларининг тингловчилари, профессорлари, ўқитувчилари тўпланишди. Улар билан бирга Совет Иттифоқида ҳарбий билим олган қардош социалистик мамлакатларнинг генераллари ва офицерлари ҳам бор эди.

Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Б. Н. Пономарев ўртоқлар президиумда пайдо бўлганларида, мажлис аҳли уларни давомли қарсаклар билан кутиб олади. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. Э. Димшиц, В. А. Кириллин, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР министрлари ва давлат комитетларининг раислари, Совет Иттифоқи маршаллари, қўшин турларининг маршаллари, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг генераллари, адмираллари ва офицерлари ҳам президиумдан жой оладилар.

СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский кириш нутқи сўзлаб, тантанали қабул маросимини очди.

У Мудофаа министрлиги номидан ва шахсан ўз номидан битириб чиқувчиларни ҳарбий академияларни муваффақиятли тамомлаганликлари билан чин қалбдан табриклади ва турмушда катта муваффақиятларга эришишларини ҳамда яхши хизмат қилишларини тилади.

Мен Марказий Комитет билан ҳукуматга мамнуният билан маълум қиламанки, деди министр, ҳарбий кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш юзасидан министрлик олдига қўйилган вазифалар муваффақиятли бажарилмоқда.

Бу галги ўқув йилининг ўзига хос хусусиятларидан бири шу бўлдики, командирлар тайёрловчи олий ўқув юртларини тугатган офицерлар юксак инженерлик — техника маҳоратини эгалладилар, инженерлик факультетларини тамомлаган офицерлар эса, зарур оператив — тактика билимларини ва командирлик кўникмаларини ҳосил қилдилар. Битириб чиқувчи барча офицерлар марксизм-ленинизм билимларини чуқур эгаллаб олдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди, деди сўзини давом эттириб Р. Я. Малиновский, коммунистик қурилишнинг навбатдаги вазифаларини кўрсатиб берди, янги беш йилликда мамлакатимизнинг хўжалик ва маданий тараққиётига доир конкрет программани белгилади. Съездда ҳозирги халқаро вазият чуқур марксча-ленинча анализ қилинди, империализмнинг ва аввало Америка Қўшма Штатлари империализмининг, шунингдек унинг Европадаги асосий иттифоқчиси — Германия Федератив Республикасининг агрессивлиги ўсиб бораётганлигини кўрсатиб берди.

АҚШнинг эрксевар Вьетнам халқига қарши олиб бораётган шафқатсиз ва разил уруши ва жаҳоннинг кўп мамлакатларида унинг жандармларча қилаётган хуружлари, Германия Федератив Республикасининг фашист рейхи чегараларини тиклаш тўғрисидаги очиқдан-очиқ реваншчилик руҳида бўлган ва зўр бериб илгари сураётган даъволари, Бонн милитаристларининг ҳар нима қилиб бўлса ҳам, атом қуролига эга бўлиш йўлидаги интилишлари, армия харажатларининг ғобора кўпайтирилаётганлиги (расмий маълумотларга қараганда, ҳозирги кунда бу армияда ярим миллиондан ортиқ киши бор) — буларнинг ҳаммаси биздан ҳушёрликни бутун чоралар билан оширишни, доим шай бўлиб туришни, ёки ҳозирги замон тили билан айтганда, жангга шай бўлиб турган стратегик ракеталарга эга бўлишни, армия ва флотни Ватанни ҳамда қардош социалистик мамлакатларнинг манфаатларини дарҳол ҳимоя қилиб чиқа оладиган ҳолда сақлашни талаб қилади. Империалистлар шуни билиб қўйсинларки, башарти, уруш чиқаришга уриниб кўрадиган бўлсалар, улардан дарҳол ва шафқатсиз қасос олинади.

Ҳар бир кишига шу нарса тамомила равшан бўлмоғи керакки, деб таъкидлади министр, империалистлар шу вақтгача жаҳонни термоядро уруши гирдобига ташлай олмаган эканлар, бунга, аввало, сабаб шуки, бизнинг планетамизда Совет Иттифоқи ва унинг Қуролли Кучлари каби, шунингдек Варшава шартномасида қатнашувчи бошқа социалистик мамлакатлар ва уларнинг армиялари каби тийиб турувчи қудратли куч бор.

Буларни доим эсда тутиш керак, энг муҳими шуки, ҳар бир киши Ватанимизнинг мудофаа қудратини ошириш учун ўз постида керакли ишларнинг ҳаммасини қилсин.

Р. Я. Малиновский академияларни битириб чиқувчиларга мурожаат қилиб, бундай деди: Сизлар, шубҳасиз, кўп билим ҳосил қилдингиз. Аммо шуни эсда тутингки, ҳосил қилинган чуқур билимларга амалий тажриба қўшилган тақдирдагина бу билимлар олдингизда турган вазифаларни муваффақиятли бажаришингизни таъминлайди ва ҳар бирингизнинг яхши обрў қозонишингизга имкон беради.

Тарбия иши — командир, сиёсий ходим ва ҳарбий инженернинг муваффақиятли ишлаши учун энг муҳим шартдир. Кишиларга эътибор, ўз қўл остидаги кишиларнинг қалбига йўл топа билиш, ҳар бир кишининг психологиясини чуқур билиш, жангчилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш — буларнинг ҳаммаси ғоят жиддий омиллардир. Шу нарсани доим эсда тутмоқ керакки, яккабошчилик қилувчи командир қўл остидаги кишиларга таълим бериш учунгина эмас, балки уларни сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан тарбиялаш учун, юксак маънавий — жанговарлик ҳислатларини уларнинг онгига сингдириш учун ҳам жавобгардир.

Офицерларни навбатдаги чиқариш маросими ҳарбий академиялар ва ўқув юртларининг тингловчилари учун ҳам, профессор-ўқитувчилар состави ва доимий состави учун ҳам катта воқеадир.

Кейинги йилларда профессор-ўқитувчилар состави ва доимий состав офицер кадрларни тайёрлаш сифатини такомиллаштириш соҳасида кўп иш қилди. Ҳозирги вақтда ҳарбий ўқув юртларимиз ажойиб кадрлар билан мустаҳкамланди. Уларнинг кўпчилиги уруш мактабини ўтган, кўплари илмий даража ва унвонларга эгадир. Урушни китоблар ўқиб, кино-картиналар кўриб ва кексаларнинг ҳикояларини эшитибгина билиб олган ёшлар ҳарбий ўқув юртларида таълим олаётган ҳозирги пайтда буни таъкидлаб ўтиш жуда муҳимдир.

Академияларнинг профессор — ўқитувчилар состави ва доимий состави ўтган ўқиш йилида ўз вазифаларини умуман муваффақиятли бажарди.

Ўқитувчи ўртоқлар, сизларни ва сизлар орқали ҳарбий ўқув юртларининг барча профессор — ўқитувчилари ва доимий составини ўқув йилининг муваффақиятли тугалланиши билан, тингловчиларни навбатдаги чиқариш маросими билан чин кўнгилдан табриклаш ва шонли Қуролли Кучларимиз учун кадрлар тайёрлашда янгидан-янги катта муваффақиятларга эришувингизни астойдил тилашга ижозат бергайсиз.

Мудофаа министри сўзининг охирида жангчилар тўғрисида доим жуда катта ғамхўрлик қилаётганликлари учун Қуролли Кучлар номидан партия Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилди ва ишонтириб айтдики, ҳар бир ҳарбий хизматчи ўз постида СССР Қуролли Кучларининг жанговарлик қобилияти ва тайёргарлигини янада кучайтириш ҳамда Ватаннинг, қаҳрамон совет халқининг империалист йиртқичларнинг ҳар қандай ҳамлаларидан бехатар бўлишини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўради.

Шундан кейин М. В. Фрунзе номидаги ҳарбий академияни битириб чиққан майор Л. Рязанов сўз олди. У ўз нутқида бундай деди:

— Армия ва флотнинг жангчилари партия XXIII съездининг Қуролли Кучларимизга берган юксак баҳосидан, уларнинг шаънига чин юракдан айтилган самимий сўзлардан бениҳоя фахрланмоқдалар. Бу юксак баҳо биздан кўп нарсани талаб қилади.

Америка Қўшма Штатларининг Вьетнам халқига қарши олиб бораётган босқинчилик уруши, революцион Кубага қарши иғвогарликлар, Ғарбий Германия империализмининг реваншчилик ниятлари тинчлик ишига қандай жиддий хавф туғдираётганлигини яхши биламиз. Бундай шароитда ҳушёрликни янада ошириш, жанговарлик маҳоратини тинмай такомиллаштириш, социалистик Ватанни ҳимоя қилиб чиқишга доимий тайёргарликни таъминлаш — совет офицерларининг, бутун шахсий составнинг энг муҳим бурчидир.

Янги уруш оловини ёқувчилар, қиличларини яланғочловчилар шуни билиб қўйсинларки, биз, Совет Армияси ва Флотининг офицерлари ўз социалистик Ватанимизни жонимиздан ҳам азиз кўрамиз ва уни муносиб суратда ва шон-шараф билан ҳимоя қилишга доим тайёрмиз.

Биз ўзимизнинг бутун куч, билим ва ғайратимизни совет Қуролли Кучларининг ҳарбий қудратини ошириш, аскарларни ўқитиш ва тарбиялаш ишига, уларда юксак маънавий — сиёсий ва жанговарлик хислатларини шакллантириш, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш ишига сарф қиламиз.

Германия Демократик Республикаси миллий халқ армиясининг полковниги, ҳарбий академиялардан бирини тамомлаб чиққан Хорст Скерр социалистик мамлакатлар армияларининг совет ҳарбий академияларини тамомлаб чиққан генерал ва офицерлари номидан нутқ сўзлади. У, социалистик мамлакатлар армияларининг жангчиларига Совет Қуролли Кучлари академияларида ўқиш имкониятини яратиб берганликлари учун КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига қизғин ташаккур изҳор қилди.

— СССРдаги олий ҳарбий ўқув юртларида ўқиш, — деди у,—ҳар биримизнинг ҳаётимизда катта воқеадир.

Биз партияларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик кун сайин ўсиб мустаҳкамланиб бораётганлигини астойдил ҳис этдик. Бу дўстлик мақсадларимизнинг бирлиги ва мамлакатларимизда социализм ҳамда коммунизм қуришни таъминлаш йўлидаги ҳаракатимизнинг бирлиги туфайли абадий яшайди ва мустаҳкамланаверади.

Америка Қўшма Штатларининг агрессив доиралари ва Германия Федератив республикасининг реваншчилари халқаро вазиятни тобора кескинлаштираётган ҳозирги шароитда биз Қуролли Кучларимизнинг жанговар тайёргарлигини бутун чоралар билан оширишимиз ва социалистик мамлакатлар армияларининг жанговар дўстлигини мустаҳкамлашимиз керак. Қардош армияларимизнинг ана шу жанговар ва бузилмас ҳамкорлиги армияларимизнинг қуруқликда, осмонда, денгизда биргаликда ўтказадиган машқларида ва академиялардаги ўқиш даврида мустаҳкамланиб ривожланиб бормоқда.

Жуковский номли ҳарбий — ҳаво инженерлик академияси кафедрасининг бошлиғи, профессор, инженер — полковник А. Тарасенков олий ҳарбий мактаб тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганликлари учун ҳарбий академияларнинг профессор — ўқитувчилари номидан Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига ва Совет ҳукуматига чуқур ташаккур изҳор қилди.

Биз шунга аминмизки, деди у, ҳарбий академияларни тамомлаб чиққан кишилар партия ва халқнинг ишончини оқлайдилар ҳамда қисмлар, ҳарбий кемалар ва қўшилмаларнинг жанговар тайёргарлигини юксак даражага кўтаришни муваффақиятли суратда таъминлай оладилар. КПССнинг XXIII съезди Совет Қуролли Кучлари олдига қўйган мураккаб ва масъулиятли вазифаларни бажарадилар.

Ўртоқ Тарасенков мамлакатнинг мудофаа қувватини янада мустаҳкамлаш вазифаларини ҳал этишда ҳарбий академиялар муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлаб бундай деди:

— Биз ҳарбий мутахассислар тайёрлаш сифатини тинмай оширамиз, коммунизм ишига чексиз содиқ бўлган, ҳар томонлама камол топган, фан ва техниканинг энг янги ютуқлари даражасида билимлар билан ва марксча-ленинча назария билан қуролланган қуролдош қардошларимиз билан биргаликда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг хавфсизлиги ва давлат манфаатларини мустаҳкам суратда таъминлай оладиган офицерларни тайёрлай берамиз.

Қабул маросимида мажлис аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бугун биз муҳим воқеани — шонли Қуролли Кучларимиз офицерларининг янги катта отряди чиқарилаётганлигини нишонлаяпмиз. Совет Армияси командирлар, сиёсий ходимлар, инженерлар ва олий малакали бошқа мутахассисларнинг ажойиб кадрлари билан тўлдирилди.

Партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан сизларни табриклашга ва ўқишни тугаллаганингиз билан қутлашга, келгусида социалистик давлатимизнинг Қуролли Кучларини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги фахрли ва шу билан бирга сермеҳнат ишда сизларга катта муваффақиятлар тилашга рухсат бергайсиз. Шахсий турмушингизда сизларга катта бахт-саодат тилашга ҳам рухсат бергайсиз.

Шу залда социалистик давлатлардаги қардош армияларнинг совет ҳарбий академияларини тамомлаб чиққан офицерлари неча галдан бери Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг офицерлари билан бирга ўтиришибди. Социалистик мамлакатлардан келган жанговар дўстлар ва ўртоқлар, олий ҳарбий таълим олганлигингиз билан сизларни чин кўнгилдан табриклашга ва давлатларингиз армияларининг ҳарбий қудратини янада ошириш ҳамда бутун социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларни қаттиқ туриб ҳимоя қилишни ва уларнинг хавфсизлигини таъминлаш ишида сизларнинг самарали меҳнат қилишингизни тилашга ижозат бергайсиз.

Совет кишилари ўз устозлари ва мураббийлари хотирасини, кучқувватини аямай, ўзининг бутун қобилияти, бутун талантини одамларни тарбиялашга, кадрлар етиштиришга сарфлаётган кишилар хотирасини зўр ҳурмат билан, кўпинча бутун умр эслаб юрадилар. Шу залда ҳарбий академияларнинг ўқитувчилари ва профессорлари, команда состави, партия ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ўтиришибди. Уларнинг кўплари ўзларининг бутун умрларини шонли армиямизнинг офицерларини тарбиялашга бағишладилар. Олий ҳарбий ўқув юртларнинг профессор-ўқитувчилар состави ва барча ходимлари социалистик давлат Қуролли Кучларини қуриш ва мустаҳкамлашдан иборат буюк ишга хизмат қилувчи катта, олижаноб ва самарали меҳнатлари учун уларга шу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан чуқур миннатдорчилик билдиришимга рухсат бергайсиз.

Ўртоқлар! Коммунистик партия, унинг асосчиси В. И. Ленин социалистик давлатнинг Қуролли Кучларини ҳамиша пролетариат бутун революцион синфий курашининг энг муҳим омилларидан бири, деб билиб келди. В. И. Ленин Қуролли Кучларни барпо этиш ва мустаҳкамлашни энг муҳим ҳаётий заруратлардан бири, ишчилар синфининг энг асосий вазифаларидан бири, деб билган эди. У, ишчилар синфи эксплуататорларни ағдариб ташлашгагина эмас, шу билан бирга, ўз ғалабаларини ҳимоя қилишни таъминлашга ҳам қодир эканлигини исбот этиши лозим, деб айтган эди. «Ҳар қандай революция,— деган эди В. И. Ленин, — ўзини-ўзи ҳимоя қила олган тақдирдагина бирор нарсага арзийдиган революция бўла олади». (Асарлар, 28-том, 123—124-бетлар). Шу билан бирга, В. И. Ленин Совет Армиясининг катта интернационал вазифаларини ҳамиша таъкидлаган эди.

Коммунистик партия улуғ Лениннинг мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги, Қуролли Кучларимизни такомиллаштириш ҳақидаги васиятини муносиб равишда ва моҳирлик билан бажариб келди ва бажармоқда. Совет давлатининг бутун тарихи давомида партия армия билан флотни қуришга, шахсий составни ўзининг социалистик Ватанига чексиз садоқат, юксак онглилик руҳида, совет халқининг буюк ғалабаларини ҳимоя қилиш ишидаги ўзининг буюк бурчини ҳар бир офицер ва жангчига чуқур тушунтириш руҳида тайёрлаш ва тарбиялашга доимо раҳбарлик қилиб келмоқда.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларида империалистлар бошимизга солган оғир синовлардан партия раҳбарлигида шараф билан чиқди. Улар бу синовлардан тағин ҳам кўпроқ чиниқиб, кучқувватга тўлиб, ҳар қандай агрессорлардан Ватанни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга қодир бўлган ҳолда чиқдилар.

Ҳозирги вақтда жаҳон тарихидаги воқеалар социализм, тинчлик ва тараққиёт фойдасига ривожланиб бормоқда. Биз ўз келажагимизга чуқур ишонамиз. Бироқ, революцион ҳушёрликни ва мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратларни бўшаштириб қўйсак, кечириб бўлмас хатога йўл қўйган бўламиз. Ҳали империализм мавжуд экан, биз ҳамиша сергак бўлишимиз, тўла сафарбар шай ҳолда туришимиз, ҳарбий қудратни тинмай мустаҳкамлашимиз лозим. Марксизм-ленинизм назарияси, ўз тажрибамиз шундай деб таълим беради. Совет халқи Қуролли Кучлар қудратини кўпайтириш учун кучғайратни ҳам, маблағни ҳам аямайди.

Ҳозир шу нарса айниқса равшан бўлиб қолдики, капитализм умумий кризисининг чуқурлашуви, унинг зиддиятлари кескинлашуви империализмнинг авантюризмини ва агрессивлигини кучайтириб юборди. АҚШнинг Вьетнамдаги тўхтовсиз давом эттираётган жинояткорона, ваҳшиёна уруши, Америка ҳарбийларининг революцион Кубага қарши янгиянги иғвогарликлари, Америка империализмининг Ғарбий Германия реваншчилари билан ҳаддан ташқари берилиб, оғиз-бурун ўпишаётганлиги ҳамда империалистларнинг бошқа кўпгина ҳаракатлари ва қора ниятлари мамлакат мудофаасини мустаҳкамлашга, Совет Армияси қудратини кучайтириш ва унинг кадрларини тарбиялашга ўз эътиборимиз, ғамхўрлигимиз ва бу соҳадаги куч-ғайратимизни бўшаштириш учун бизга ҳеч қандай ҳуқуқ бермайди.

Бизнинг халқимиз катта тажриба орттирган ва империализмнинг маккорлиги ҳамда шафқатсизлиги хусусида ҳеч нарсани унутгани йўқ. Бундан бир неча кун муқаддам империалистик гитлерчилар Германиясининг Совет Иттифоқига қароқчиларча ҳужум қилганига ва совет халқининг Улуғ Ватан уруши бошланганига 25 йил тўлди.

Бу урушда совет халқи бошига унинг бутун кўп асрлик тарихи мобайнидаги энг оғир синовлар тушди. Лекин Ленин партияси тарбиялаб вояга етказган совет халқи ўз қўли билан тузган қудратли сиёсий ва иқтисодий тузумга, ўзининг Қуролли Кучларига таяниб, маккор, шафқатсиз ва кучли душман олдида тиз чўкмади. У, улуғ мардлик, матонат, зўр заковат ва мислсиз қаҳрамонлик кўрсатди. Совет халқи ўз Ватанинигина эмас, шу билан бирга, кўпгина халқларнинг ҳаётини, озодлиги ва мустақиллигини қутқариб қолди, бутун инсониятни фашистлар вабосидан халос қилди.

Иккинчи жаҳон урушининг оқибатлари ва умумий натижалари ҳаммага яхши маълум. Шу муносабат билан қуйидаги фактни зўр таассуф билан қайд қилиб ўтишга тўғри келади: Ғарбнинг баъзи мамлакатларида урушнинг моҳиятини бузиб кўрсатиш ва ғалабаларимизнинг аҳамиятини камситишга уринаётган «тадқиқотчилар» бор. Беҳуда уриниш! Иккинчи жаҳон урушининг сабоқларини яхши билиб олмаган ва совет тузумимизнинг мустаҳкамлигини, бутун социалистик лагернинг қудратини яна бир марта куч билан синаб кўрмоқчи бўлганлар муқаррар суратда герман фашизми ва унинг барча гумашталарининг қисматига дучор бўладилар.

(Давоми иккинчи бетда).

Франция президенти Шарль де Голль ватанига жўнаб кетди

МОСКВА, 1 июль. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан, расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Франция республикасининг Президенти генерал Шарль де Голль бугун Москвадан Парижга жўнаб кетди.

Ҳурматли меҳмон Москвадан ташқари Новосибирск, Ленинград, Киев ва Волгоградда бўлди.

Франция ва СССР Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида меҳнаткашларнинг жуда кўп вакиллари тўпланди. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Искендеров, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрлар ва бошқа расмий кишилар бу ерга келишди. Франция ва СССР Давлат гимнлари ижро этилди, тўплардан бир йўла 21 марта ўқ узиб, миллатлар салюти берилди.

Н. В. Подгорний ва Шарль де Голль дўстона нутқ сўзладилар.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар генерал Шарль де Голлга ва унинг ҳамроҳларига сиҳат-саломатлик ва оқ йўл тиладилар.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

ГУЛИСТОН. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). КПСС Марказий Комитети май Пленумида Мирзачўл воҳаси ҳам алоҳида тилга олинди. Ҳа, Мирзачўлда ерларни мелиорациялаш деҳқончиликда жуда катта аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда. Сирдарё область партия комитетининг Гулистон шаҳрида бўлиб ўтган пленумида ана шу масала яна бир марта таъкидлаб ўтилди.

Пленумда доклад қилган Ўзбекистон КП Сирдарё область комитетининг иккинчи секретари П. И. Соколов ва музокараларда қатнашган нотиқлар КПСС Марказий Комитети май Пленумининг тарихий қарорлари нақадар муҳим ва ҳаётий эканлиги ҳақида, Мирзачўл ерлари эса мелиорациялашнинг лабораторияси бўлиб қолаётганлиги тўғрисида батафсил тўхталиб ўтдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзоси, республика Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Р. Қурбонов қатнашди.

□ □

ТОШКЕНТ область партия комитетининг КПСС Марказий Комитети май Пленуми ва ирригация-мелиорация ишларини кенг ривожлантириш борасида область партия ташкилотининг вазифаларига бағишланган пленуми қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ғоят ҳаяжонлантирган масалага алоҳида эътибор берди. Докладчи — Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари П. В. Кострикова ҳамда музокарада сўзга чиққан ўртоқлар партия, ҳукуматимиз деҳқонлар тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлик туфайли кейинги йилларда областда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун экин майдонларининг мелиоратив аҳволини яхшилаш соҳасида бир қанча иш қилинганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Г. Ломоносов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов ўртоқлар сўзлаб, ирригация-мелиорация ишларини кенг ривожлантириш негизида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини кўпайтириш вазифаларига тўхтаб ўтдилар.

Ҳ. НУРИДДИНОВ.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқининг охири

(Боши биринчи бетда).

Уруш партиямизга ва бутун совет халқига кўп нарса ўргатди. Империализмнинг агрессивлиги кучайиб бораётган ҳозирги вазиятда Совет ҳукумати ва бутун халқи давлатнинг мудофаа қудратини тинмай мустаҳкамлашни ўзларининг муқаддас бурчи деб ҳисоблайдилар. Экономика, фан ва техникани ривожлантиришда қўлга киритилган муваффақиятлар армия ва флотни энг янги қурол-яроғлар билан таъминлаш, Қуролли Кучларни тубдан қайта ташкил этиш учун сифат жиҳатидан янги, қудратли моддий-техника базасини вужудга келтиришимиз учун имконият яратиб берди. Ҳозирги пайтда Совет Армияси етарли миқдорда энг замонавий ҳарбий техникага эга бўлиб, империалистик давлатларнинг армияларига нисбатан устун туради.

Барча совет кишилари, олимларимизга, конструкторларимизга, ишчиларимизга, инженер ва техникларимизга хуллас, меҳнат ва қобилиятлари билан армиямизга биринчи даражали қурол-яроғлар яратиб берган барча кишиларга самимий миннатдорчилик туйғуларини изҳор қиладилар.

Биз мақтаниш ёки бирор кишини чўчитиш учун мамлакатимизнинг ҳарбий қудратини яна бир марта эсга олиб ўтишга мажбур бўлаётганимиз йўқ. Биз, аввало, ҳозирги вақтда реал аҳвол шундай эканлиги учун ҳам шу тўғрида гапирмоқдамиз. Ҳарбий техниканинг энг янги турлари соҳасида устун эканлигимиз фактдир, факт эса ўжар нарса бўлади.

Бу тўғрида яна шунинг учун ҳам гапиришга тўғри келадики, АҚШнинг жазаваси тутиб қолган баъзи генераллари ва ҳатто масъул давлат арбоблари жуда енгилтаклик билан ва ўйлаб-нетиб турмай бунинг аксини даъво қилмоқдалар ва АҚШнинг ҳарбий қувватини минг мақомга солиб мақтамоқдалар.

Ҳозирги вақтда АҚШда гўё «ҳамма нарсани кўриб турадиган» жосус йўлдошлар, «энг кўп миқдорда ракеталар», «сира ҳам тутқич бермайдиган сув ости кемалари» ва ҳоказолар борлиги ҳақида турли-туман эртаклар жуда кўп тарқалган. Аммо, андиша билан айтганда, бу ҳақиқатга тўғри келмайди, чунки бундай эртакларнинг авторлари Совет Иттифоқининг қандай ракеталари ва йўлдошлари, қандай сув ости кемалари ва замонавий бошқа техникага эга эканлигидан бехабар бўлган содда кишиларгагина кўз тикадилар. Дуруст, у ерда Совет Армиясида қурол-яроғларнинг қандай янги турлари борлиги ҳақида фараз қилиб гапираётган кишиларнинг овози ҳам эшитилмоқда. Шу билан бирга, бемаъни уйдирма гапларнинг ҳам сон-саноғи йўқ. Аммо улар принцип эътибори билан бир нарсада янглишмадилар: Совет Иттифоқи ва унинг армиясида ҳақиқатан ҳам ҳар йили замонавий ҳарбий техниканинг кўпгина янги даҳшатли турлари пайдо бўлмоқдаки, бу техниканинг ёрдами билан ҳаддидан ошиб кетган ҳар қандай агрессорнинг тез адабини бериб қўйиш мумкин. Рост гап ростлигича қола беради.

Коммунистик партия, Марказий Комитет ва Совет ҳукумати армиямизнинг кучи ва жанговар тайёргарлиги ҳар қандай агрессорни тор-мор келтириш учун тамомила кифоя қила оладиган даражада бўлиши учун бундан буён ҳам ҳеч нарсани аямайдилар. Совет халқи партиямизнинг сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб қўллаб-қувватлаётганлиги мамлакатимизнинг мудофаа қувватини мустаҳкамлаш соҳасида шундай йўлни амалга оширишда партиямизга илҳом бағишламоқда.

Аммо, ўртоқлар, армиямиз ҳар қанча яхши қуролланганида ҳам, ҳар қандай техникага эга бўлганида ҳам бунинг ўзигина кифоя эмаслиги тамомила аёндир. Замонавий энг янги қурол-яроққа эга бўлиш, қўшинларни энг яхши ташкил этиш мумкин, лекин армияда тайёрланган, партия ва халққа чексиз содиқ бўлган ҳарбий кадрлар етарли миқдорда бўлмаса, ишнинг муваффақият қозонишига умид боғлашга бизнинг ҳаққимиз йўқ.

Бизнинг партиямиз, Совет давлати ўзининг энг катта ғалабаларининг бири билан— бизнинг Ватанимиз эндиликда жаҳонда энг яхши ҳарбий кадрларга зарур миқдорда эга эканлиги билан ҳаққли равишда фахрланадилар. Туб гарантиялар билан бир қаторда яна битта мустаҳкам гарантия борки, бизнинг улуғ ишимиз — коммунизм иши ер юзида маҳкам жойлашиб турибди ва ҳар қандай душманлар ҳам, ҳар қандай тасодифлар ҳам унинг учун қўрқинчли эмас.

Бизда қаҳрамонона ишлари, ҳарбий идеялари ва концепциялари ҳозирги замон ҳарбий фани ва санъатининг чўққисига кўтарилган саркардаларнинг катта отряди бор. Бизда қўшинларни бошқариш ва жангчиларни тарбиялашдаги маҳорати ҳамда фазилатлари ҳаммага маълум бўлган кўп сонли офицерлар корпуси бор. Бизда старшиналар ва офицерларнинг шундай состави борки, унга қойил қолиш мумкин, холос. Мен тилларда достон бўлиб қолган совет солдати тўғрисида, унинг жанговар ва маънавий хислатлари ҳақида гапириб ҳам ўтирмайман — бу ерда жуда сидқидилдан кўп гапларни айтиш мумкин эди. Аммо, бунга эҳтиёж йўқ. Чунки совет солдати ким эканлиги бутун дунёга аёндир. Хуллас, бизда шундай армия борки, ўртоқлар совет халқи бу армияга бемалол ишона олади: бу армия ўз ишини билади ва панд емайди.

Шу нарсани айтиш ёқимлики, коммунистлар ва комсомоллар, офицерлар, генераллар ва адмираллар бу армиянинг негизини, унинг ўзагини ташкил этадилар. Бизнинг партиямиз бу кадрларни ғоят қадрлайди ва уларнинг сафини доим тўлдира бориш учун, уларнинг ижодий ва самарали фаолияти, профессионал ва сиёсий тайёргарлигини ошириш йўлида бутун шарт-шароитни вужудга келтириш учун ҳамма чораларни кўрмоқда. Бутун халқимиз команда составини ва бутун армиямизни беҳад севади ва унинг тўғрисида ғамхўрлик қилади. **Ҳамиша шундай бўлиб келган эди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.** Сизлар бу масалада Марказий Комитетга ва Совет ҳукуматига бемалол ишонишингиз мумкин. Бизнинг партиямиз шундай ҳаракат қилиш билан Владимир Ильич Ленининг улуғ васиятига қаттиқ амал қилади. Владимир Ильич Ленин бизга армиямизни **амалда** ривожлантириш ва кучайтириш учун унинг кадрларини тайёрлаш керак, бу кадрлар **«керак бўлган чоқда,** армия бўлиб ташкил этила оладиган бўлишлари керак — бу мутлақо зарур» деб таълим берди. (Асарлар, 4-нашри, 33-том, 198-бет). В. И. Лениннинг шу кўрсатмаси ҳозирги кунда айниқса муҳимдир. Уруш бўлиб қолган тақдирда, кадрларни армия қилиб ташкил этиш заруратини бўлишини эътиборга олиб, етарли миқдорда ҳарбий кадрларга эга бўлиш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишимиз керак. Бунда бизни ҳеч ким ғафлатда қолдира олмайди — бизнинг лозим бўлган қадар ҳарбий кадрларимиз бор-ку.

Ўртоқлар, шу билан бирга, бизнинг асримиз техника ғоят тараққий этган ва ҳарбий иш мавж уриб ривожланиб бораётган бир аср эканлигини, ҳарбий кадрлар ўз тараққиётларида бир жойда тўхтаб қолмасликлари кераклигини эсда тутиш лозим. Илгари ҳосил қилган эски билимлар билан ва ўтмиш тажрибаси билан яшамоқчи бўлган киши қўшинларни бошқаришнинг замонавий вазифаларини ҳал этишга қодир бўлмай қолиши мумкин.

КПСС XXIII съезди совет жангчиларининг фахрли меҳнатига қандай юксак баҳо берганлиги сизларга маълум. Бу, шубҳасиз муносиб баҳо. Бу баҳо Қуролли Кучларнинг шахсий составини улуғлабгина қолмай, балки солдатдан тортиб маршалгача барча жангчилар зиммасига армия ва флотнинг жанговар қудратини мустаҳкамлаш учун курашда янада кўпроқ ғайрат ва куч сарф қилиш вазифасини ҳам юклайди.

Қўшинларга таълим бериш ва уларни тарбиялаш ҳамиша мураккаб иш бўлиб келди. Сизлар эндигина олий мактабни тамомлаб чиқдингиз ва мустаҳкам замонавий билимларни ҳосил қилдингиз. Сизларнинг қўшинлар сафига боришингиз уларнинг тайёргарлигига, шубҳасиз, ижобий таъсир кўрсатади. Сизларнинг қўшинларга таълим беришдек мураккаб ишни, ўз билимингизни қўл остингиздаги кишиларга ўргатиш маҳоратини тезроқ эгаллаб олишингизни, ўз ишининг моҳир усталари бўлиб қолишингизни, шахсий составга таълим бериш ва уни тарбиялашдаги бутун янгилик, илғорликни амалда жорий қилишингизни истар эдик.

Партия ва совет халқи армиямизга Ватанни қўриқлаш ва ҳимоя қилиш каби энг муқаддас ишни ишониб топширди. Коммунизм қурувчиларининг тинч меҳнатини қўриқлаш каби улуғ шарафга муносиб бўлишдан кўра фахрлироқ вазифа бўлиши мумкинми?

Бизнинг армиямиз юксак даражада мураккаб қурол билан таъминланган ва бу қуролдан муваффақиятли фойдаланиш ўнларча, юзларча ва кўпинча эса мингларча кишиларнинг ўзаро келишиб, маҳорат билан пухта ҳаракат қилишларига боғлиқ бўлган бир шароитда юксак даражадаги уюшқоқлик ва ижро этиш жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Шу сабабли, армия ва флот шахсий составининг монолит жипслиги янада мустаҳкам бўлиши учун, қўшинларнинг уюшқоқлиги ва жанговар тайёргарлиги янада юксак даражада бўлиши учун яккабошчиликни мустаҳкамлаш билан бир қаторда партиявий-сиёсий ишни бутун чоралар билан яхшилаш зарур.

Сиёсий ишда кейинги йилларда қўшинларнинг шахсий составида рўй берган сифат ўзгаришларини эътиборга олмаслик мумкин эмас. Эндиликда юксак даражада билимли, фикр доираси кенг бўлган, манфаат ва талаблари ўсган ёшлар армия сафига келмоқдалар. Шу нарса қувончлики, армия ва флот солдатлари ҳамда сержантларининг кўпчилиги олий, ўрта ёки тўлиқсиз ўрта маълумотга эгадир. Шахсий составнинг билими, маданий савияси, умумий савияси ўсиши, унинг маънавий талаблари ўсиши билан бир қаторда одамлар ўртасида олиб бориладиган тарбия ишининг сифати ҳам оширилиши, бу ишнинг формa ва методлари такомиллаштирилиши лозим.

Тамомила тушунарлики, бу нарса командирлардан, сиёсий ходимлардан, барча офицерлардан сиёсий етукликни, ҳар томонлама билим ҳосил қилишни, кишиларга яхши ўйлаб ёндошишни, педагогика соҳасида маҳоратни талаб қилади. Жангчиларни тарбиялаш —бир санъатдир, санъат бўлганида ҳам мураккаб ва нозик санъатдир. Ҳар бир офицер бу санъатни эгалламоғи керак.

Совет Қуролли Кучларининг куч ва қудрати барча ҳарбий хизматчиларнинг ўз ватанпарварлик бурчини юксак даражада англашига, уларнинг чуқур ғоявий эътиқодига, коммунизм идеалларига чексиз ишончларига асосланган. Армиямизнинг ана шу қудратли қуроли бу армия ташкил топган биринчи кунларданоқ унинг душманлар устидан ғалаба қозонишига ҳамиша ёрдам бериб келди. Аммо, бошқа ҳар қандай қурол каби бу, қурол ҳам доим жангга шай бўлиб туриши керак. Партиявий-сиёсий иш яхши йўлга қўйилмаган тақдирда, ҳар бир совет жангчисини оғир синовларга техника жиҳатидангина эмас, балки сиёсий, маънавий ва жисмоний жиҳатдан ҳам тайёрлаш мумкин эмас. Шу сабабли, ҳарбий ўқув юртлари, партия ва комсомол ташкилотлари ҳарбий ишнинг билимдон мутахассисларини тайёрлаганларида тингловчиларни тарбиялашга, уларни ғоявий жиҳатдан кўпроқ чиниқтиришга, ўқишни тамомлаб чиққандан кейин қўшинлардаги энг қийин иш участкаларига — ҳарбий кишининг мураккаб, лекин фахрли касбининг олдинги сафларига боришга интилиш туйғуларини уларнинг онгига сингдиришга катта эътибор беришлари керак. Ҳарбий ўқув юртлари қўшинлар билан маҳкам алоқа боғлашлари, бу ўқув юртларини тамомлаб чиққан кишиларнинг ҳарбий хизматнинг қандай бажараётганликларига доим иштиёқ билан қарашлари керак. Олий ҳарбий ўқув юртлари ажойиб кадрларга ва яхши моддий базага эга бўлганлари ҳолда, ҳарбий техникани ривожлантиришга, ҳарбий, қурилиш ва ҳарбий назариянинг энг муҳим проблемаларини тадқиқ этишда, янги техникани вужудга келтириш ва бу техникани қўлланишнинг энг яхши усулларини қидириб топишга катта ҳисса қўшмоқлари керак. Мамлакатимиздаги ҳарбий ўқув юртлари ана шу катта вазифаларни шараф билан бажарадилар деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз!

Ўртоқлар!

Неча минглаб, неча миллионлаб ўз шерикларингиз каби сизлар ҳам ҳозирги кунда ҳарбий кийим ўрнига граждан кийимини кийиб ва ўз куч-ғайратингиз ҳамда билимингизни Ватанимизнинг фабрикалари, заводлари ва далаларида меҳнатга бағишлаш имкониятига эга бўлганингизда ҳаммамиз сизларни зўр мамнуният билан табриклаган бўлур эдик. Бу — жуда ажойиб иш бўлур эди, ўртоқлар. Аммо, ҳозирги вақтда бундай қилишнинг иложи йўқ. Давримизнинг шафқатсизлиги, синфлар курашининг ўзгармас қонунлари ва, аввало, империализмнинг халқларни эзишга, асорат остига олишга ва урушларга интилаётганлиги тинчлик, социализм, озодлик ва мустақиллик учун курашаётган барча халқлар каби биздан ҳам халқнинг бир қисми, шу билан бирга энг актив ва энг кучли қисми ўз меҳнати, ўз ақл-идроки, ўз талантини, ўзининг бутун ҳаётини ҳарбий санъатга, ўз Ватанини қурол кучи билан ҳимоя қилиш ишига бағишлашини талаб қилади.

Сизларга шу нарса аёнки, акаукаларингиз, дўстларингиз ва ўртоқларингиз — ишчилар, деҳқонлар ва бизнинг интеллигенциямиз граждан меҳнатида сизнинг ўрнингизни эгаллабгина қолмай, балки меҳнатдаги жасоратлари, фан ва техникадаги муваффақиятлари билан халқ томонидан сизларга ишониб топширилган Қуролли Кучларнинг қудратини мустаҳкамлашга, Совет Армияси жангчиларини Ватанни, совет халқининг бахти ва илҳомбахш меҳнатини кўз қорачиғидай билиб, моҳирлик ва фидокорлик билан қўриқлашга отлантиришга интилиб, бу йўлда ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини қуриш соҳасидаги ишларимиз тўғрисида ҳали яқиндагина — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съездида ва СССР Олий Советига сайлов кампаниясининг боришида кўп гапирилди. Сизларга маълумки, съезд янги беш йиллика коммунистик қурилиш соҳасидаги ишларнинг улкан ва айни вақтда реал программасини қабул қилди. Совет халқи Коммунистик партия XXIII съездининг қарорларини қизғин ва якдиллик билан маъқуллади. СССР Олий Советига ҳали яқиндагина ўтказилган сайловларнинг якунлари буни яққол кўрсатди. Сайлов куни олдидан сиёсий активлик ва меҳнат ғайратининг ғоят ўсганлиги, сайловчиларнинг коммунистлар билан партиясизлар блоки номзодлари учун якдиллик билан овоз берганликлари — буларнинг ҳаммаси совет халқининг ўз Коммунистик партияси теварагига тош-метиндек маҳкам жипслашганлигини ёрқин ифода этади, партиянинг сиёсати халқнинг эҳтиёжларини, унинг фикр ва орзуларини чуқур акс эттираётганлигини исбот қилади.

Ҳозирги кунларимизнинг жуда яхши хусусияти шундаки, совет кишилари ҳамма жойда — буюк мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида, барча область, ўлка ва республикаларида баланд руҳ, ишонч ва осойишталик билан ва айни вақтда зўр ғайрат билан Коммунистик партия ишлаб чиққан улуғвор планларни амалга ошириш соҳасида меҳнат қилмоқдалар.

Бизнинг саноатимиз шу йилнинг беш ойи планини 104 процент бажарди. Бу саноат ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8 процент кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарди. Саноатда меҳнат унумдорлигини ошириш плани ҳам ошириб бажарилди. Мамлакатимизнинг темир йўл, денгиз, дарё ва ҳаво транспортида юк ташиш ортди. Дуруст, капитал қурилиш, хусусан асосий фондларни фойдаланишга топшириш шу ярим йилликдаги план топшириқларидан анча кейинда қолмоқда. Марказий Комитет ва ҳукумат қурилишдаги нуқсонларни бартараф қилиш ва шу йил учун белгиланган қурилиш ишлари планларини бажариш йўлида тегишли чораларни кўрмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумидан кейин қишлоқ хўжалиги қатъий юксалиш йўлига ўтиб олди. Ўтган йили об-ҳаво, иқлим шароитлари ноқулай келишига қарамай, колхозлар ва совхозлар ишлаб чиқариш ва хўжалик фаолиятининг якунлари жуда кўп кўрсаткичлар бўйича ва, аввало, чорвачилик бўйича шундан аввалги йилларнинг ҳаммасига нисбатан яхшироқ бўлди. Қишлоқ хўжалигида 1965 йилнинг якунлари партиянинг Марказий Комитет март Пленумида қишлоқ хўжалиги учун ишлаб чиққан иқтисодий сиёсати чуқур ҳаётий кучга эга эканлигини жуда яққол тасдиқлади, деб ҳисоблашимиз учун ҳамма асослар бор.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йилни ҳам зўр ғайрат ва яхши натижалар билан бошладилар. Шу йилнинг биринчи ярмида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча ўсди. Чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш юзасидан йилнинг биринчи ярмига белгиланган давлат плани муддатидан олдин бажарилди.

Ҳозир мамлакатнинг кўпгина районларида колхоз ва совхозлар донли экинлар, сабзавот ва мева ҳосилини йиғиштириб ола бошладилар. Шимолий Кавказда, Украинада ва Молдавияда яхши ҳосил етиштирилди. Урал, Сибирь ва Қозоғистондаги экинлар қулай шароитда ривожланиб бормоқда. Ҳали ҳосил қанча бўлишини узилкесил олдиндан айтиб беришга вақт эрта, албатта, лекин ишнинг аҳволига қараганда қишлоқ хўжалик ходимларининг меҳнати ва ғайрати уларнинг умид ва чамаларини оқлайдиганга ўхшаб турибди.

Ички ишлар билан бир қаторда партия Марказий Комитети билан ҳукумат халқаро аҳвол масалаларига жуда кўп эътибор бермоқдалар. Умуман олганда асосан Америка империализми агрессив ҳаракатлари сабабли халқаро вазият кескинлигича қолмоқда.

Тинчлик тақдири тўғрисида қайғирувчи барча халқлар, барча давлатлар ва ҳукуматларнинг эътибори Вьетнамдаги воқеаларга қаратилгандир. АҚШ ҳукмрон доираларининг Вьетнамдаги урушни янада кенгайтираётганлиги айниқса ҳавотирлик туғдирмоқда.

Кетма-кет мағлубиятларга ва муваффақиятсизликларга учрагандан аламзада бўлган Америка агрессорлари ўзининг империалистик йўлидан бориб яқинда Вьетнам Демократик Республикасининг тинчликсевар халқига қарши янги жуда оғир ёвузлик қилди, яъни Ханой шаҳри ва Хайфон порти атрофини, Шимолий Вьетнамдаги бир қанча тўғон ва дамбаларни ваҳшийларча бомбардимон қилди.

Шу тариқа АҚШ ҳукумати Вьетнам халқига қарши урушни кенгайтиришдан иборат ўзининг жинояткорона сиёсатида тағин ҳам хатарлироқ янги поғонага кўтарилди. Америка империализмининг бу ҳаракатлари АҚШ ўзини жаҳон жандарми сифатида тутаётганлигини бутун дунёга яна бир марта кўрсатиб берди.

Америка империализмининг янги босқинчилик хуружлари дунёдаги барча соф виждонли кишиларнинг зўр қаҳр-ғазабини қўзғотди. Ҳатто Қўшма Штатларнинг яқин иттифоқчилари ҳам Америка ҳарбийлари қилган жиноятдан ўзларини четга тортмоқдалар. АҚШнинг обрўси ҳеч қачон бу қадар пастлашиб кетмаган эди.

АҚШнинг ҳукмрон доиралари ўзларининг сиёсати қандай оқибатга олиб бораётганлигини, ниҳоят, жиддий ўйлаб кўришлари лозим. Улар ўзларининг Вьетнамдаги авантюристик йўли келтираётган ҳамма оқибатларни чамалаб кўришлари керак, бу йўл АҚШ халқини ҳам жиддий синовларга дучор қилиши мумкин. Бундай сиёсат билан тойиб кетиш осон. Ишнинг хотимаси АҚШ хоҳлаганидан мутлақо бошқача бўлиб чиқиши мумкин.

Совет ҳукумати халқнинг иродасини ифодалаб, Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаётий муҳим объектларини Америка агрессорлари ваҳшийларча бомбардимон қилганлиги муносабати билан кеча баёнот эълон қилди. Бугун биз шуни яна бир карра айтамизки, қаҳрамон Вьетнам ўз озодлигини ҳимоя қилиб қолиш ва босқинчиларни ўз еридан ҳайдаб чиқаришда кўмаклашиш учун Совет Иттифоқи қаҳрамон Вьетнамга ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам ёрдам бераверади. Биз Америка империализмининг сўнгги жиноятларидан зарур хулосаларни чиқариб оламиз. Бизнинг ёрдамимиз кўпайиб боради. Совет Иттифоқи қардош Вьетнам халқини ҳеч қачон кулфатда қолдирмайди. Вьетнам халқининг ҳаққоний иши тантана қилади!

Ўртоқлар, биз сизларга шуни айтмоқчимизки, Совет Иттифоқининг халқаро аҳволи мустаҳкам ва у доимо мустаҳкамланиб бормоқда. Энг муҳими — ана шу. Бизнинг ташқи сиёсатимиз соғлом, ҳалол ва барча халқларга тушунарли. Жаҳондаги давлатлар ва халқларнинг мутлоқ кўпчилиги бу сиёсатни табрикламоқда ва қўллаб-қувватламоқда.

Халқаро турмушда рўй берган ва бизнинг давлатимизга бевосита алоқадор бўлган ҳамда бизнинг назаримизда, кўпгина ўткир халқаро проблемаларни, айниқса Европа хавфсизлигига доир проблемаларни муваффақиятли ҳал этишда муҳим роль ўйнаши мумкин бўлган воқеалар орасида мен Франция Республикасининг Президенти генерал Шарль де Голлнинг мамлакатимизга қилган ва шу бугун тугалланган дўстона визитини кўрсатиб ўтмоқчиман.

Бу визит Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришга қўшилган муҳим ҳисса бўлди. Биз ўйлаймизки, бизнинг Франция президенти билан қилган очиқ кора ва дўстона суҳбатларимиз ҳамда сиёсий алоқалар ва масалаларни давом эттиришга иккала томоннинг рози бўлганлиги келгусида Европадаги сиёсий муҳитни умуман яхшилашга, Европа давлатлари ўртасидаги ишонч ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Бу — Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларига, шубҳасиз, жавоб беради.

Халқаро сиёсатнинг Европага ҳам, шунингдек жаҳоннинг кескинлик ўчоқлари бўлган бошқа районларига ҳам тааллуқли бўлган бир қанча йирик масалаларда Совет ҳукуматининг, Франция Президентининг ва Франция ҳукуматининг қарашларида кўпгина ўхшашлик борлиги аниқланди. Биз буни муҳим деб ҳисоблаймиз. Франция томони Совет Иттифоқи билан алоқаларни янада кенгайтиришга тайёр эканлигини, Европанинг шарқи билан ғарби ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга кўмаклашмоқчи эканлигини билдирди. Бу эса, бизнинг қатъий ниятларимизга ҳам мос келади.

Франция Республикасининг Президенти Шарль де Голль билан ўтказилган музокараларнинг натижаларини ва бизнинг Франция билан муносабатларимиз кўнгилдагидек ривожланиб бораётганлигини бутун совет халқи қўллаб-қувватлаётганлигини мамнуният билан айтиб ўтмоқчиман. Ўйлаймизки, буни француз халқи ҳам маъқуллайди.

КПСС XXIII съезди ташқи сиёсатимизнинг мақсадларини ғоят равшан қилиб белгилаб берди. Империализмнинг агрессив кучлари янги жаҳон қирғин урушини бошлаб юборишига йўл қўймаслик учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўришни биз ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Империалистлар ер юзининг гоҳ у районида, гоҳ бу районида ҳарбий игвогарликлар келтириб чиқараётган бир шароитда социалистик мамлакатларнинг мудофаа ишидаги ҳамкорлигини тағин ҳам кўпроқ ривожлантириш ва такомиллаштириш, меҳнатдаги қардошликни қуролдош қардошлик билан тўлдиришдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги мамлакатларининг бирлиги, уларнинг моддий ва ҳарбий қудрати империализмнинг реакцион қора ниятларини рўёбга чиқармайдиган асосий тўсиқ, ҳозирги замон жамияти тараққиётининг асосий таянчидирки, буни дўстларимизгина эмас, балки душманларимиз ҳам жуда яхши тушуниб турибдилар.

Азиз ўртоқлар!

Ҳарбий академияларни бу йил битириб чиқувчилар ўзларининг ўқишдаги ўтмишдошлари сингари ўзларининг бутун кучларни, билимлари, ғайратларини ва қалбларининг ҳароратини Қуролли Кучларнинг жанговар қувватини мустаҳкамлашга сарфлайдилар, башарти уларнинг бошига оғир синовлар тушгудек бўлса, ўзларининг Ватанимиз олдидаги муқаддас жангчилик бурчларини шараф билан адо этадилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Сизларни ўқишни тамомлаганингиз билан яна бир марта чин кўнгилдан табриклашга ва ўзингизнинг Ватан олдидаги муқаддас бурчингизни адо этишда сизларга катта-катта муваффақиятлар тилашга рухсат бергайсиз!

Яшасин Совет Иттифоқининг Қаҳрамон Қуролли Кучлари!

Яшасин Совет Ватани ва буюк совет халқи!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — Ленин партияси!

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи гулдурос ва давомли қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.)

* * *

Қабул маросимининг тантанали қисми тамом бўлгандан кейин унинг қатнашчилари Георгиев зали ва Грановитая палатасига чиқдилар. Байрам дастурхонлари ёзилган столлар ёнида учрашув давом этди. Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, Н. В. Подгорний ўртоқлар, шунингдек маршал Р. Я. Малиновский ҳарбий академияларни битириб чиқувчиларни табрикладилар ва уларга катта муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Тошкент олий партия мактабини тингловчилар ўнинчи марта тамомлаб чиқдилар. Бу сафар мактаб тарихида энг кўп киши уни битириб чиқди — салкам 250 киши диплом олди.

29 июнда бўлиб ўтган тантанали кечада ўқув юртининг раҳбарлари ўз кадрларига муваффақият тиладилар. Мактабни битириб чиққанларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов табриклади. (ЎзТАГ).

В. А. Билбаснинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Василий Андреевич Билбаснинг республика сув хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматларини ҳисобга олиб, Тошкент гидромелиорация техникуми ва Тошкент шаҳридаги Оққўрғон кўчасига В. А. Билбас номини бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига В. А. Билбас қабрида унинг бюстини ўрнатиш таклиф қилинди.

ГАЗЕТАЛАР САФИГА!

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг органи бўлмиш бу газетанинг биринчи сони 1 июль оқшомида ўқувчилар қўлига тегди.

Унинг саҳифаларида босилган мазмундор мақола ва хабарлар, қайноқ, қувноқ сатрлар, жозибадор иборалар ҳар бир газетхон кўнглини чоғ қилди, азиз Тошкентимиз сиймосида яна учқун аланга олди, юзминглаб кишиларнинг меҳрибон ва содиқ маслаҳатчиси шаҳримиз кўкида қанот ёзди.

Газетанинг биринчи саҳифасида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг, шунингдек отахон газеталарнинг «Тошкент оқшоми»га табриклари, академик Воҳид Зоҳидовнинг «Жарчи ва жангчи», бошқа саҳифаларда атоқли ўзбек адиблари Ойбек, Ғафур Ғулом табриклари, ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Пайпоқ» сарлавҳали ҳажвияси, «Дўстлик шаҳрини бунёд этамиз» деган умумий сарлавҳа остида красноярлик бинокор Г. Бородин, львовлик бинокор Я. Женчур ва бошқа ўртоқларнинг тўлқинланиб ёзилган мақолалари бор.

Қатрада офтоб акс этганидек, Тошкентни бутун совет халқи қураётганлиги, бугунининг нафаси, шу кеча-кундуздаги янгиликлар, қаҳрамон пойтахтимизнинг қайноқ ҳаётига доир кўпгина рангба-ранг материаллар газетхон эътиборини ўзига тортади.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»

«Главмосстрой» азамат бинокорлари Чилонзорда тошкентликлар учун уй-жой қуришяпти. Шу йилнинг охирига келиб улар 50 минг квадрат метр уй-жойни тошкентликларга армуғон этадилар. Қурувчилар орасида кранчи Александр Федорович Дюков ҳам бор.

Газетанинг биринчи саҳифасида ана шу кишининг суратини кўрасиз. «Вечерний Ташкент» газетасининг бошқа саҳифаларидаги материалларнинг сарлавҳаданоқ ҳаётбахш совет дўстлигининг қудратини сезгандек бўласиз. «Бизнинг уйимиз— сизнинг уйингиз», «Дўстлик билан қудратлимиз», «Тошкентликларга хос оптимизм», «Садоқат» деган сарлавҳалар қўйилган.

Атоқли рус ёзувчиси Сергей Бородин янги газета чиқиши муносабати билан тўлқинланиб мақола ёзган. Янги газета редакцияси ўз ўқувчиларига мурожаат қилиб, истакларингизни редакцияга ёзиб юборинг дейди.

Янги газета дўстлигимиз кўзгуси бўлажак.

«ТОШКЕНТ БИНОКОРИ»

«Дўстлик, қардошлик ва жасорат рамзи — Тошкент мангу яшасин!» Газетанинг биринчи сонида ички саҳифаларда яна шу катта сарлавҳа кўзга ташланади.

Бу газетада ҳам табриклар, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, «Главташкентстрой» бошлиғи И. Марцинюкнинг «Юксак бурчимиз», 7-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Ҳ. Ҳакимовнинг «Уй-жойлар кўпаяди» сарлавҳали мақолалари, шоир Эркин Воҳидовнинг палаткада ёзилган достонидан парча ва бошқа қизиқарли материалларни ўқийсиз.

«СТРОИТЕЛЬ ТАШКЕНТА»

Газетани қўлга олишингиз биланоқ азамат бинокорнинг сизга қараб турган суратига кўзингиз тушади. Тошкентни қондош-жондош халқларнинг қудратли қўли билан қайта қуриб тағин ҳам соҳибжамолроқ қиламиз.

Бинокорлар овози бўлажак газетанинг илк сонида 153-трестнинг Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган бинокори Ҳ. Баходиров, 1918 йилдан КПСС аъзоси С. Тошхўжаев ўртоқларнинг материаллари, Тошкент шаҳрининг бош архитектори А. Якушевнинг суҳбати, шунингдек кўпгина рангбаранг хабарлар. «Бу асло унутилмайди» сарлавҳали репортаж бор.

«Главташкентстрой» партия комитетининг органи бўлган ҳар икки газета кечадан бошлаб ўзбек, рус тилларида чиқа бошлади.

МАРКСИЗМНИНГ ДУРДОНА АСАРИ

(В. И. ЛЕНИННИНГ «ИМПЕРИАЛИЗМ—ҚАПИТАЛИЗМНИНГ ЮҚОРИ БОСҚИЧИ» АСАРИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ)

В. И. Ленин Европада империалистик уруш қизғин бораётган, Россияда чоризм билан империализмнинг замини бўшашиб, большевиклар партияси мамлакатимиз ишчилар синфини капитализм қалъасини зарб билан штурм қилишга тайёрлаётган жанговар кунларда ўзининг «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» номли классик асарини яратди. Бу асарда тарихий тараққиётнинг ярим аср давомида эришилган ғоят катта янги тажрибаси илмий жиҳатдан чуқур асослаб берилди. Асар умуман марксизмни, хусусан унинг иқтисодий таълимотини юксак поғонага кўтаришнинг ажойиб намунаси бўлди. Ленин тарихий тараққиётнинг янги босқичи туфайли ишчилар синфи ва унинг ўлмас илмий социализм назарияси олдига қўйилган проблемаларни ижодий ҳал этиб, марксча фанни буюк кашфиётлар билан бойитди.

Карл Маркснинг «Капитал»ида капитализм асослари таҳлил қилиниб берилган. Ленин бўлса ўзининг империализм ҳақидаги анализини худди ана шу асосда қурди. Демак, Лениннинг империализм ҳақидаги асари Маркс яратган асосий асарнинг бевосита давомидир. Бу китобда, монополистик босқич, бир томондан, капиталистик жамият тараққиётининг муқаррар натижаси эканлиги, унинг капитализмнинг асосий қонунлари таъсири остида вужудга келганлиги кўрсатилган. Иккинчи томондан эса, бу босқич, уни буржуа жамияти ҳаётининг олдинги босқичларидан фарқ қилдирадиган бир қатор жуда муҳим хусусиятларга эга. Маркс биринчи бўлиб капиталистик тузумни тарихий асосда ўрганганидек, Ленин ҳам капитализмнинг империалистик босқичини биринчи бўлиб тарихий асосда таҳлил қилди.

Лениннинг асари чинакам тарихий руҳ билан суғорилган бўлиб, назария билан амалия ўртасидаги узилмас боғланишни ҳам ўз ичига олган. Ленин жуда катта тарихий материални илмий жиҳатдан умумлаштириб, Маркснинг «Капитал»и пайдо бўлгандан кейин ўтган ярим асрда буржуа жамияти ўз тараққиётининг янги фазасига қадам қўйди, деган хулосага келди.

Ленин, капитализм ўз тараққиётининг боришида янги, юқори, монополистик босқичга — империализм босқичига ўтган даврни анализ қилар экан, буржуа ва социал реформист назариячиларнинг исботлари асоссиз эканлигини фош этиб, империализм йирик капиталистик давлатлар ташқи сиёсатининг фақат характерли хусусиятигина эмаслигини, амалда капиталистик давлатларнинг ташқи сиёсат масаласида тутган йўлининг ўзи буржуа жамиятининг иқтисодий негизида юз берган муҳим ўзгаришлар натижаси эканлигини очиб берди. Асарда империализм капитализм тараққиётининг юқори ва сўнгги босқичи, капитализмнинг тушкунлик ва ҳалок бўлиш даври эканлиги илмий асосда чуқур исбот қилинган.

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

Гўзал шаҳримизда қурилиш ҳавозалари борган сари баланд кўтарилмоқда. Шаҳримиз бинокорлари билан бир қаторда қардош республикаларнинг қурувчилари ҳам янги Тошкентни бунёд этишда актив қатнашмоқдалар. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган суратларда: (чапдан) 1. Қирғизистоннинг Фрунзе уйсозлик комбинати қурувчи-монтажчиларидан Иван Чернявский ва Василий Хищенко ўртоқлар; 2. Саратов—Ульяновск қурилиш-монтаж поезди бинокорларидан прораб Е. Васильев, қурилиш-монтаж поезди ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи П. Сумец, бинокорлар бригадаси бошлиғи Н. Туров ва бульдозерчи Л. Головко ўртоқлар. Улар ишлаётган коллектив 80 квартирали уйлардан бу йил 3 тасини қуриб беради; 3. Қаҳрамон шаҳар Волгоград қурувчиларининг экскаваторлари дастлабки уйнинг пойдеворини ҳозирлашга киришди. Ўнгдаги суратда эса шофёрлардан В. Шевляков, А. Ненашев ва экскаваторчи В. Нешков ўртоқларни кўриб турибсиз. Бу азаматлар смена топширишларини бир ҳиссадан ошириб адо этмоқдалар. М. Нуриддинов фотолари.

БОШГА КУЛФАТ ТУШГАНДА...

[illegible]

«тил» жон ҳоврида букириб юборди. Энди тўплар овози эшитилиб, снарядлар инграй бошлади. Константин билан мен ва яна бир солдат фашистни товуши чиқмайдиган қилиб, четга судрадик. Шундоққина сой ёқасида беш-олти уйлик кичиккина хутор кўринди. Уни навбати билан елкамизга кўтариб, эмаклаганча ғиштлик уйлардан бирига кирдик. Эгалари кўчиб кетишган экан, уй ичи ҳувуллаб ётибди. Шеригимиз билмасдан гугурт чақиб юборди, тозаям балога қолдик, фашистларга тайёр нишон бўлаёздик. Дайди снаряд тун қоронғилигини қоқ ёриб келиб уйнинг нақ белига урилди-ю, даҳшат билан портлаб кетди. Уйнинг бир бурчаги қулаб тушди. Кимдир тишини тишига қўйиб инқиллarди.

— «Тил» тирикми? — сўради шеригимиз.

Немиснинг ёқасидан маҳкам ушлаб олгандим. У бир-икки силкиниб ҳам кўрди, лекин иложи бўлмагач, пати юлинган товуқдай жимгина ўтираверди. Шеригимизга гап қотдим:

— Бу ҳароми жонлангандай бўляпти.

Шу сўзлар оғзимдан чиқар-чиқмас тағин бир неча снаряд том тепасини тешиб ўтиб кетди, уй ичи тутунга тўлди. Парчаланган осколкаларнинг ҳиди димоқларни ачитиб юборди.

Яна «воҳ-воҳ» деган бўғиқ нола эшитилди. «Тил»ни шеригимизга топшириб, қўлларим билан теварак-атрофни пайпаслай бошладим. Ниҳоят, Константиннинг баданига қўлим тегди, қўлидан ушлаб тортқиладим:

— Нима бўлди?

У ярим белигача тупроқ остида қолиб кетибди. Дарҳол тупроқни тозалашга киришдим, бир амаллаб ўзини очиб олдим. Тур энди, десам, оёғимни судрай олмайман дейди. Чап оёғига осколка тегиб қонга беланиб ётибди. Оёғини танғиб боғладим, қон тўхтади. Ташқаридан кимдир билинар-билинмас ҳуштак чалди. Бу — уйдан чиқишга берилган сигнал эди. Шеригимиз «тил»ни, мен эса Константинни даст кўтариб ташқарига чиқдик.

... Шундан кейин Константин билан тағин уч-тўрт марта учрашганман, сўнгра бошқа қисмга ўтиб кетиб алоқамиз узилиб қолган эди. Яхшиямки, бирга суратга тушган эканмиз, мана бугун унинг расмини кўриб ўша кунлар эсимга тушди. Ҳозир қаерларда, нима қилиб юрган бўлса у?! Ўшанда фашист снарядидан биз бекинган белорус уйининг бир бўлаги қулаб тушган бўлса, бугун табиий офат менинг уйимга зарар етказди. Ҳа, жон соғ бўлса...

[illegible]

Бехтиёр экскаваторга тикилиб қоламан. Уни бошқараётган одам ҳам аҳён-аҳёнда тўзон орасида йитиб кетгандай бўлади. Лекин моторни бир лаҳза ҳам сўндирмайди, фақат тупроқ иргитади.

Сўнгги самосвал оғир бир силкиниб ўрнидан қўзғалганича ғизиллаб кетди. Экскаваторчи ялт этиб менга қаради.

— Бир пас дам олмайсизми, мана яхна чойимиз ҳам бор! — дедим.

У раҳмат дегандай ишора қилиб мен томонга кела бошлади. Юз-кўзини чанг босган, калта киприклари, малла қошларигача чанг қўнган, ҳар кулганида садафдек тишларигина оқариб кўринади, холос. Нимпиёлани тўлдириб чой қуйиб бердим. Бир сипқириб, кўрдим ҳам демади. Тағин уст-устига икки пиёла чойни ичди. Сўнгра чўнтагидан дастрўмолини олиб, юзидаги чангни артдида, ҳазил-мутойиба қилди:

— Силкитиши қалай?

— Чакки эмас, — дедим мен ҳам.

Иккаламиз ҳам хо-ҳолаб кулиб юбордик. Мен экскаваторчининг камаридан тортқилаб ҳазиллашмоқчи бўлдим. Шунда у бир оёғига оқсай бошлади.

— Оёғингиз увишиб қолдими, дейман?

— Йўғ-е, — деди у яна кулиб,— ўзи, шундай.

Унинг овози менга илгаридан танишдай туюлди. Бошдан-оёқ яна бир бор кўз югуртирдим. Қаердадир учратгандай бўлдим. Бояги суратдаги одам эмасмикин, деб ўйланиб қолдим. У ҳам менга узоқ тикилганича бамисоли ҳайкалдай қотиб қолган эди. Юзимга жудаям иссиқ кўриниб кетди. Сўрадим:

— Фронтда бўлганмисиз?

Шундай дейишим биланоқ, у менга назарчан тикилиб:

— Исмингиз, адашмасам, Тошканбой эмасми? — деб сўради.

— Худди ўзи! Шошманг, шошманг, белоруссиялик Константин Адамов сиз эмасми? — дедим шоша-пиша.

— Ҳа, камина бўладилар, — деди у боягидай кулиб. — Сиз билан фронтда бирга бўлганмиз, ҳу... эсингиздами?

— Тоғ-тоғ билан тўқнашмаса ҳам, одам одам билан учрашар экан, — деди Константин мовий кўзларини мендан узолмай.

— Айниқса қийин кунларда дўстинг ёнингда бўлса, бошинг кўкка етар экан, — дедим-у, ҳаяжонимни босолмай қулочимни кенг очдим.

Иккаламиз қадрдонларча қучоқлашдик.

Самад ҚОДИРОВ.

ҲАМ АРЗОН, ҲАМ МЎЛ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми ва партиямизнинг XXIII съезди колхоз ва совхозларда етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришда, таннархини камайтиришда кишиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш, меҳнатни тўғри ташкил этиш, хўжалик ҳисобини кенг жорий қилиш катта роль ўйнашини алоҳида таъкидлади. Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозда бундан икки йил олдин ташкил этилган ем-хашак ва чорвачилик комплекс бригадасининг иш тажрибаси бу кўрсатмаларнинг нақадар ҳаётий эканлигини тўла тасдиқлайди.

Бригадада 75 киши ишлайди. Улар икки звенога бўлинган, 50 киши чорвачилик звеносига ва 25 киши ем-хашак тайёрлаш звеносига бириктилган. Ҳар бир звенога йил бошидаёқ ишлаб чиқариш топшириғи берилади.

Комплекс бригаданинг афзаллиги шундаки, у бир вақтнинг ўзида ҳам чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, ҳам ем-хашак жамғариш билан шуғулланади. Ем-хашак тайёрловчи звенога зарур қишлоқ хўжалик машиналари бириктиб қўйилган. Бу техникадан янада унумлироқ фойдаланиш ва ем-хашакни ўз вақтида тайёрлаш имконини беряпти. Звенонинг ҳар бир аъзоси етиштирилаётган озуқа қанчалик сифатли ва арзон бўлса, чорвачилик маҳсулотлари ҳам шунча арзон бўлишини яхши тушунади

Шуни айтиш керакки, республикамизнинг кўпгина колхозларида ем-хашак тайёрлаш далачилик бригадаларига юклатилган. Лекин бу бригадалар хўжалик ҳисобига ўтганига қарамай, ем-хашак таннархининг арзон-қимматлиги билан қизиқмайдилар. Чунки ем-хашак таннархи чорвачилик маҳсулотлари таннархи билан қўшилиб кетади. Бундан далачилик бригадалари эмас, балки чорвачилик зарар кўради.

Ем-хашак ва чорвачилик комплекс бригадаси аъзоларининг иш ҳақи ҳам, ем-хашак таннархи ҳам чорва маҳсулоти таннархига боғлиқдир. Шунинг учун ҳар иккала звено аъзолари доимо бир-бирига кўмаклашади, чорвачиликда иш оз бўлганда, чорвачилик звеноси аъзолари ем-

ИЛҒОР ТАЖРИБА АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ

хашак тайёрлашда, бу звенода иш озлигида эса звено аъзолари чорвачилик звеносида ишлайдилар. Бу катта муваффақиятларга эришиш имконини беряпти. Кейинги икки йил ичида ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1951 литрдан 2545 литрга кўтарилди ва 1965 йилда ҳар бир сигирдан 1963 йилдагига нисбатан 594 литр кўп сут соғилди. Ҳар юз сигирдан ўтган йил 92 тадан бузоқ олинди. 1965 йилда моллар сони кўпаймагани ҳолда 1963 йилга нисбатан 266 центнер кўп гўшт етиштирилди.

Маҳсулот таннархи ҳам кескин камайди. 1965 йилда бир центнер сут таннархи 1963 йилдаги 18,20 сўм ўрнига 17,15 сўмга тушди.

Ем-хашак ва чорвачилик комплекс бригадасида меҳнат унумдорлиги узлуксиз ўсиб бориpти. Жумладан, бир центнер гўшт етиштириш учун 1963 йилда 23,28 киши-кучи сарфланган бўлса, 1965 йилда атиги 7.89 киши-куни сарфланди. Чорвачилик звеносидаги ҳар бир киши бошига 1963 йилда 108 центнер сут етиштирилган бўлса, 1965 йилда 144 центнер сут етиштирилди. Умуман бригада бўйича эса киши бошига 37 центнердан сут етиштирилди.

Бригада сут соғувчиларига сигирларнинг маҳсулдорлигига қараб 15-27 бошдан сигир бириктилган ва сут соғиб олиш юзасидан топшириқ берилган. Сут соғувчилар пландан ортиқча соғиб олинган сут учун қўшимча ҳақ оладилар. Бу сут етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнамоқда. Масалан, 1965 йилда ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут пландаги 2100 литр ўрнига 2545 литрни ташкил қилди. Айрим тажрибали сут соғувчилар бундан ҳам яхши кўрсаткичларни қўлга киритяптилар. Чунончи, Зуҳра Абдусаматова 1965 йилда ҳар бир сигирдан пландаги 2520 литр ўрнига 3150 литр, Набира Муродова 2200 ўрнига 3112 литр сут соғиб олдилар.

Ем-хашак тайёрловчи звенога ўтган йили 261 гектар ер бириктилиб, ундан 128 гектарига беда, 118 гектарига маккажўхори (силос учун) ва 15 гектарига лавлаги экилган эди. Бир центнер беда таннархи 1963 йилдаги 1,91 сўм ўрнига 1965 йилда 1.23 сўмга тушди.

Комплекс бригада бу йил янада яхши кўрсаткичларни қўлга киритиш учун курашмоқда. Бригадада шу кунгача сигирлардан 397140 килограмм сут соғиб олиниб, шунинг 300 минг килограмми давлатга сотилди. Давлатга 640 центнер гўшт етказиб берилиб, йиллик план 115 процент бажарилди. Шундай қилиб ишни комплекс бажариш бригада аъзоларига арзон ва мўл маҳсулот етиштириш имконини беряпти.

Т. МАЛЛАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги чорвачилик илмий тадқиқот институтининг илмий ходими.

К. НУРМАТОВ,
бригада бошлиғи.

САМАРҚАНД РАПОРТ БЕРЯПТИ

Самарқанд областидаги мухбиримиз Л. Эргашев қуйидагиларни хабар қилди:

Область қорвадорлари давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планининг муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Бухоро қоракўл заводига 418 минг дона қоракўл тери етказиб берилди.

Шунингдек, самарқандликлар 244 минг центнер сут топшириб, ярим йиллик планни адо этдилар. Бу ўтган йили шу муддатгача тайёрланган сутдан 14160 центнер кўпдир.

УРГАНЧ ЧИЛОНЗОРИ

Урганч Чилонзори уч йил ичида барпо бўлди. Ундаги 694 квартирадан иборат 33 та кўш қаватли муҳташам корпуслар, болалар комбинати, ҳаммом, кирхона, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш саройи, мактаб, водопровод, газификация тармоқлари — ҳаммаси ана шу уч йил мобайнида қад кўтарди. Буларни 1- механизациялашган кўчма колонна бинокорлари барпо этдилар.

Азамат бинокорлар яқинда 104 квартирали 5 бинони фойдаланишга топширдилар. Урганч Чилонзори кун сайин гўзаллашиб бормоқда.

Р. ЖУМАНАЗАРОВ.

ШОИРГА МУКОФОТ

Татаристон АССР Олий Совети Президиуми Абдулла Тўқай юбилейини ўтказиш ва унинг ижодини тарғиб қилишда актив қатнашган ёзувчилардан бир группасини Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади. Мукофотланганлар орасида Ўзбекистон халқ шоири академик Ғафур Ғулом ҳам бор.

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ

БУГУН — ХАЛҚАРО КООПЕРАЦИЯ КУНИ

Халқимизнинг ҳар бир байрамни муносиб совғалар билан кутиб олишдек яхши анъанаси бор. Ўзбекистон кооператорлари ҳам яхши совға тайёрладилар. Улар Халқаро кооперация кунини ўзларининг XII съезди очилиши арафасида кутиб олмоқдалар. Съезддан съездгача ўтган даврда Ўзбекистон кооператорлари савдо, умумий овқатланиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиб олишда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Масалан, сўнгги тўрт йил мобайнида қишлоқ аҳолисига олдинги тўрт йилга нисбатан 910 миллион сўмдан кўпроқ халқ истеъмол моллари сотилди. Ана шу йиллар мобайнида қишлоқларда ихтисослаштирилган магазинлар 1100 га кўпайди, ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган 610 та магазин очилди, мингга яқин магазинда товарларни очиқ қўйиб ва намунасини қўйиб сотиш уюштирилди. Ҳозир республика кооператорларининг ихтиёрида 4 мингдан ортиқ ихтисослаштирилган магазин, 900 га яқин ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи магазин мавжуд.

Пахта учун қизғин кураш бораётган шу кеча-кундузда матлуботчилар колхоз ва совхоз далаларида иссиқ овқат ташкил қилиш соҳасида катта ишларни олиб бормоқдалар. Кўпгина умумий овқатланиш корхоналари бу соҳада яхшигина тажриба орттирди. Масалан, ўтган йили 3000 га яқин далачилик бригадаларида пахтани териш ва йиғиб олиш даврида бевосита далаларнинг ўзида иссиқ овқат ташкил этилди. Бу 10 мингдан зиёдроқ колхозчини дала ишларига жалб қилиш имконини берди. Айниқса, Фарғона область Ўзбекистон райони, Бухоро область Ғиждувон райони кооператорлари далаларда иссиқ овқат ташкил қилишда яхши тажриба орттирдилар. Кооператорлар улар тажрибасини кенг қўлланиб, шу кунларда ҳар бир далачилик бригадасида иссиқ овқат уюштириб, колхоз ва совхоз меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларни бажаришларида яхши шароит яратиб беришлари керак.

Матлуботчилар аҳолига кўпроқ гўшт ва ёғ, сут ва сут маҳсулотлари, сабзавот ва картошка, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотишни кўпайтириш имконига эгадирлар. Лекин бу имкониятлардан тўла фойдалана олмаётирмиз. Қурилишлар кўлами кенг қулоч ёйган Тошкентда, шунингдек область марказларида, шаҳар ва ишчи посёлкаларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилиш суст. Республика кооператорлари бутун йил давомида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдони изчил ташкил этишга эришишлари лозим.

Савдо, умумий овқатланиш корхоналарини кенгайтириш, маҳсулотлар тайёрлашни ошириш унинг моддий-техника базасини кенгайтиришни тақозо этади. Бу ҳаётий талаблар амалга оширилмоқда. Тўрт йил мобайнида капитал қурилишига 65 миллион сўм сарфланди. Юзлаб магазин, ошхона, кафе ва ресторанлар қурилди. Бир неча минг тонна маҳсулот сиғдира оладиган омборлар қурилди.

Социалистик мусобақанинг кун сайин кенг авж олаётганлиги кооператорлар фаолиятининг ошаётганлигини кўрсатади. Бу мусобақада юзлаб илғорлар, матлубот кооперацияси машъаллари, совет савдоси аълочилари камол топмоқда. Ҳозир коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун кураша 15 минг сотувчи, ошпаз ва бошқа матлубот ходимлари иштирок этмоқда. Матлуботчилар Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан олдин бажариш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар. Чакана товар обороти ярим йиллик плани ошиғи билан адо этилди. Пландан ташқари 15 миллион сўмликдан ортиқ саноат ва озиқ-овқат моллари сотилди.

Партиямиз XXIII съезди Директиваларига мувофиқ, ўтган йиллардаги каби бу йил ҳам қишлоқларда товар обороти шаҳардагига қараганда анча тезроқ суръатлар билан ошиб бормоқда. Беш йилликнинг дастлабки йилида умумий овқатланиш, сабзавот ва жун сотиб олиш ярим йиллик плани ҳам ортиғи билан бажарилди. Матлубот кооперациясининг маҳсулот тайёрловчи ходимлари шу йилнинг 3 июнида тухум сотиб олиш йиллик планини бажариб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар.

Қўлга киритилаётган ютуқлар ўзимизники, аммо коммунизм қураётган совет халқларининг қаҳрамонона меҳнатига лойиқ хизмат кўрсатиш биз, кооператорларнинг жонажон ишидир. Беш йилликда кооператорлар олдида улкан вазифалар турибди. Чакана савдо беш йиллик мобайнида камида 45 процент, умумий овқатланиш корхоналарининг обороти эса 50 процентдан ортади. 2800 дан ортиқ магазин, 268 ошхона, чойхона, ресторанлар, 16 минг тонна маҳсулот сиғдирадиган картошка омбори ва бошқа йирик объектлар қурилади.

Бизнинг мамлакатимизда кооператорлар хизмати юксак баҳоланмоқда. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати матлуботчилар ҳақида доимо ғамхўрлик кўрсатмоқда. Ҳар йили савдо ходимлари кунини байрам қилиш ҳақида қабул қилинган қарор ана шундай ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далили бўлди. Республика кооператорлари янада зўр ғайрат билан меҳнат қиладилар, меҳнаткашларнинг халқ истеъмоли молларига бўлган талабларини тўлароқ қондириш учун барча имкониятларни ишга соладилар. Эл хизматига ҳамиша тайёрмиз.

Ғ. ЮСУПОВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари.

ХАТЛАРНИ ЎҚИБ...

ҲАРОРАТЛИ САТРЛАР

Елларни ҳам ортда қолдириб,
Тошкент сари учар поездлар!

Бу сатрлар киевлик ғишт терувчи Анатолий Ксендзовнинг «Қардошлар кўмаги» сарлавҳали шеъридан олинди. Бинокор табиий офат туфайли жароҳатланган Тошкентга мадад қўлини чўзган қардош халқлар ҳимматидан завқланади, қалбида жўшган туйғуларни шеърга солади.

Редакцияга жонажон Тошкент шаънига юрак сўзлари битилган бундай шеърлар ҳам, республикамиз пойтахтини қайта қуриш учун мадад қўлини чўзаётган қардошларимизга миннатдорчилик изҳор этилган мактублар ҳам кўплаб келиб турибди. Уларнинг мазмуни деярли бир хил: янги Тошкентни бунёд этамиз, у янада гўзал ва кўркам бўлади!

Янги Тошкентни қуришда ленинградлик дўстларимиз ҳам актив иштирок этишяпти. Юзлаб ленинградлик қурувчилар Тошкентда тер тўкишяпти. Ленинград шаҳридан хат ёзиб юборган ўртоқ А. Тарчоковнинг маълум қилишича, Нева бўйларидан келган дўстларимиз ноябрь ойига қадар тошкентликларга 25 минг квадрат метр саҳндаги уй-жойни совға қиладилар.

Навоий шаҳри ҳам тошкентликларни ўз қучоғига таклиф қилди. Зилзила натижасида бошпанасиз қолган 134 оила ана шу шаҳарга кўчириб келтирилди ва қулай, шинам квартиралар билан таъминланди. Ўртоқ Н. Абдураҳмонов ана шулар ҳақида хабар қилади.

— Мен қурувчиман, — деб ёзади оддий солдат З. Саъдиев, — барча сафдошларим қатори бутун куч ва ғайратимни, билимимни янги Тошкент қурилишига сарфлаяпман. Ҳар биримиз ишнинг сифатли, қурган уйимизнинг мустаҳкам бўлишига интиляпмиз.

Қашқадарё область, Ғузор районидаги «1 май» колхозининг раиси ўртоқ Х. Бегимқулов эса мана бундай деб ёзади.

— Биз тошкентлик дўстларимиз бошига тушган мусибатга лоқайд қараб туролмаймиз. Артелимизнинг бир группа аъзолари ўзларининг бир неча кунлик иш ҳақларини Тошкент фондига ўтказдилар. Колхозчилардан М. Хаитов, Қ. Худойқулов, Б. Оролов, Э. Абдиев, Қ. Варотов, М. Эшмонов, П. Худойберганов, Ю. Тўрақулов ўртоқлар эса ёрдам фондига биттадан қўй бердилар.

Қўлимиздаги хатларнинг ҳаммасида коллективларнинг, ташкилотларнинг, алоҳида кишиларнинг Тошкент фондига пул ўтказаётганини акс эттирувчи ғоят самимий, юракдан чиққан ҳароратли сатрларни ўқиймиз. Х. Қосимов, А. Ким, Э. Шокиров, Т. Умиров, Х. Орипов, Р. Тўраев, Н. Эсонов, Ш. Фозилов, О. Исоқов ва бошқа ўртоқларнинг хат-хабарлари ана шундай мактублар жумласидандир.

Асарда империализмнинг асосий иқтисодий белгилари сифатида нималарга таъриф берилган? Биринчидан, корхоналар конкуренцияси ва монополиялар ҳукмронлиги, финанс капитали ва финанс олигархияси, четга капитал чиқариш, бутун дунёнинг капиталистларнинг монополистик иттифоқлари ўртасида иқтисодий жиҳатдан тақсим қилиниши ва ниҳоят бутун дунёнинг улуғ давлатлар ўртасида тугал тақсим бўлиши ҳамда дунёни қайтадан тақсимлаш учун кураш масалалари ленинча донишмандлик билан асосланган. Унда империализмнинг тарихий ўрни кенг тушунтириб берилган. Империализм капитализмнинг алоҳида тарихий босқичи, монополистик капитализм, паразитик ёки чириётган капитализм, ўлаётган капитализм эканлиги чуқур ва атрофлича таҳлил қилинган.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жаҳоншумул ғалабаси дунёни икки системага — социализм системаси билан капитализм системасига бўлиб ташлади. Шундан бери орадан ўтган вақт ичида жаҳон социалистик системаси ниҳоятда мустаҳкамланиб, ривожланиб жамият тараққиётини белгиловчи асосий куч бўлиб қолди. Капитализм эса йил сайин, ҳатто кун сайин тушкунликка учрамоқда, унинг инқирози тобора яқинлашиб бормоқда. Капиталистик ривожланишнинг нотекис бориши тўғрисида Ленин томонидан ишлаб чиқилган қонун нақадар тўғри эканлигини ҳаёт яққол ва тўла-тўкис тасдиқламоқда.

Ҳозирги давринг характерли хусусияти шундан иборатки, Совет Иттифоқининг ва бутун жаҳон социалистик системасининг халқаро таъсир кучи тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Мустамлакачилик асоратига қарши ўз мустақиллиги ва тараққиёти учун курашаётган мамлакатлар ҳамда халқлар янгидан-янги ғалабаларга эришмоқдалар. Капитал мамлакатларида ишчилар синфининг кураши тобора авж олмоқда. Халқаро коммунистик, ишчилар ҳаракати барқ уриб ривожланяпти. Иккинчи томондан эса капитализм умумий кризиси кескинлашиб, чуқурлашиб боряпти. Империализм, аввало АҚШ империалистик доиралари емирилиб бораётган капиталистик тузумни сақлаб қолишга уриниб, ҳарбий авантюраларни кучайтирмоқдалар. Бунинг натижасида халқаро вазият кескинлашмоқда.

Ленин башорат қилиб айтганидек, ҳозирги даврда капиталистик системанинг ички зиддиятлари чуқурлашиб бормоқда. Буржуа дунёсининг вайсақилари бу зиддиятларни бартараф қилишга, социализм билан курашга бардош беришга уриниб, экономикани давлат йўли билан тартибга солиш методларини қўллашга, илмий техника тараққиётига, ҳарбий ишлаб чиқаришни кучайтиришга алоҳида умид боғлаган эдилар. Бироқ, КПСС Марказий Комитетининг партия XXIII съездига ҳисобот докладида таъкидланганидек, бу нарса капитализмнинг туб иллатларини даволашга олиб келмади ва олиб келиши мумкин ҳам эмас. Урушдан кейинги йилларда асосий капиталистик мамлакатларда иқтисодий ўсиш суръатлари икки жаҳон урушининг ўртасидаги даврдагига нисбатан юқорироқ бўлганига қарамай, капитализм экономикасининг бекарорлиги давом этиб келаётганлигини кўрмаслик мумкин эмас.

Империализм тўғрисидаги ленинча назария барча коммунистик ва ишчи партиялар, прогрессив инсоният учун империалистик буржуазияга қарши курашда, социалистик революция ғалабаси учун курашда, коммунизм ва унинг бутун дунёда тантанаси учун курашда қудратли ғоявий қурол сифатида хизмат қилмоқда.

А. САИДАЛИЕВ,
Тошкент политехника институтининг ўқитувчиси.

ВЬЕТНАМДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг самолетлари Вьетнам Демократик Республикаси пойтахти Ханойнинг атрофига ва мамлакатнинг бош порти бўлган Хайфоннинг атрофига бостириб келиб, ўша жойлардаги бир қанча объектларни бомбардимон қилди.

АҚШ авиацияси Ханой ва Хайфон районларини бомбардимон қилганлиги айниқса хатарлидир. Бу районлар бомбардимон қилинганлиги АҚШ ҳукумати Вьетнам Демократик Республикасига ва бутун вьетнам халқига қарши шармандали урушни янада кенгайтириш йўлига тушиб олганлигини кўрсатиб турибди. Шимолий Вьетнамдаги дамбалар ва тўғонларни вайрон қилиб ташлашдан иборат ваҳшиёна планлар Вашингтонда тузилаётганлиги тўғрисида хабарлар бор. Бу планларнинг амалга оширилиши юз минглаб кишиларнинг ҳаётини хавф остида қолдириши, уларни озиқ-овқатдан ва бошпанадан маҳрум қилиб қўйиши мумкин.

АҚШ ҳукуматининг бевосита кўрсатмаси билан қилинган бу жиноятлар бутун дунёда ҳаммани ниҳоят даражада ғазаблантирди. Совет халқи, бутун дунёнинг тинчликсевар халқлари АҚШ агрессив доираларининг Вьетнам халқига қарши қилган бу ёвузликлари учун уларга лаънатлар айтмоқдалар. Америка Қўшма Штатлари Ҳинди—Хитойга доир Женева битимларини, халқаро ҳуқуқни қўпол равишда поймол қилиб, одамлар ва давлатлар ўртасидаги муносабатларда қабул қилинган энг элементар аҳлоқий ва юридик нормаларга нисбатан кучни ва фақат кучни юқори қилиб қўймоқда.

Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги янги босқинчилик ҳаракатлари АҚШ ҳукуматининг Вьетнамдаги аҳволни «тинч йўл билан бартараф қилишга» интилаётирмиз, деб айтаётган гаплари фақат қуруқ сўз эканлигини бутун дунёга яна бир марта кўрсатди.

Вьетнам халқи АҚШнинг босқинчилик ҳужумига бўш келмади. Энг янги қурол-яроғларнинг ҳамма турлари билан қуролланган юз минглаб Америка солдатларининг Вьетнамдаги интервенциясига, Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига қилинаётган авиация ҳужумларига жавобан, Вьетнам халқи ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб, астойдил ҳимоя қилмоқда, чет эл босқинчиларини тор-мор келтиришга ўзининг маҳкам бел боғлаганлигини кўрсатмоқда.

АҚШ ҳукмрон доираларининг Вьетнамдаги жиноятқорона сиёсати касофатига минг-минглаб ёш американиклар қурбон бўлмоқда. Вьетнамга қарши агрессив урушнинг давом эттирилиши ва кенгайтирилиши Америка халқининг бошига янги кулфатлар солаверади, американиклар беҳуда янги қурбонлар бераверадилар, холос. АҚШнинг ташқи сиёсатини белгилаб бераётган доиралар сиёсий ғурурга берилиб, ҳарбий-саноат монополиялари томонидан гиж-гижланиб, мамлакатни янги авантюралар йўлига тортмоқдалар. Бундай авантюралар умумий тинчликка таҳдид солмоқда ва Америка Қўшма Штатларининг обрўйини тўкиб, уни фақат шарманда қилмоқда.

Уруш ҳар қанча кенгайтирилса ҳам Вьетнам халқини тиз чўктира олмайди, уни ўз тақдирига ўзи эга бўлишдан иборат ўзининг ажралмас ҳуқуқидан воз кечишга мажбур қилолмайди. Вьетнам проблемаси фақат Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумат ва Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти таклиф этган программалар асосидагина ҳал қилиниши мумкин. Чет эл агрессиясини ва Вьетнамнинг ички ишларига аралашишни тўхтатиш орқалигина Вьетнамда тинчликка эришиш мумкин. Американинг қуролли кучлари Вьетнамдан олиб чиқиб кетилиши лозим.

Вьетнам халқининг агрессорларга қарши қаҳрамонона курашини жаҳондаги прогрессив кучлар кенг равишда қўллаб-қувватламоқдалар.

Совет Иттифоқи Вьетнам Демократик Республикасининг империалистлар ҳужумига қарши олиб бораётган курашига ҳар томонлама — сиёсий, иқтисодий ва мудофаа воситалари билан ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам ёрдам кўрсатаверади. Совет халқи Жанубий Вьетнам халқининг миллий мустақиллик, демократия, тинчлик ва мамлакатни бирлаштириш учун олиб бораётган озодлик курашига мадад бериб келди ва бундан буён ҳам мадад бераверади. Бу мадад Вьетнам халқининг ўз ҳақ-қоний ишини ҳимоя қилишга ёрдамлашмоқ учун зарур миқдорда берилаверади.

Ханой ва Хайфон районларига АҚШ авиацияси қилаётган жиноятқорона ҳужумлар АҚШнинг Вьетнам халқига қарши босқинчилик уруши янада кенгайтирилаётганлигини кўрсатиб турибди. Бу жиноятқорона ҳужумлар Вьетнам районидаги аҳволни ва бутун халқаро вазиятни тағин ҳам кўпроқ кескинлаштиради. Ҳеч бир давлат Вьетнамдан қанчалик олисда бўлмасин, бунга бепарво қараб туриши мумкин эмас, тинчлик тақдири тўғрисида хўжакўрсинга эмас, балки ҳақиқатан ғамхўрлик қилаётган ҳеч бир ҳукумат бунга бепарво қараб туриши мумкин эмас.

Совет ҳукумати ишонч билдириб шуни айтадики, халқаро вазиятнинг хатарли равишда кескинлашувини ва АҚШ бошлаган агрессив урушнинг кенгайтирилишини истамаётган халқлар ва давлатларнинг ҳукуматлари АҚШнинг Вьетнамга қарши урушини тўхтатишни қатъий равишда талаб қиладилар, Вьетнам халқининг адолатли ишини ҳимоя қиладилар.

ВЬЕТНАМДАГИ УРУШ КОНГРЕССДА ТАНҚИД ҚИЛИНМОҚДА

ВАШИНГТОН, 30 июнь. (ТАСС). Америка авиацияси Ханой ва Хайфон шаҳарларининг аҳоли зич жойлашган районларидаги нефть омборларини бомбардимон қилганлиги ҳақидаги хабарлар Конгрессдаги демократик кўпчилик раҳбари Мэнсфилд, сенатнинг ташқи ишлар билан шуғулланувчи комиссияси раиси Фулбрайт, нуфузли сенаторлардан Морс, Жавитс, Роберт Кеннеди, Айкен ва бошқалар Вьетнамдаги урушнинг хатарли равишда кенгайтирилаётганлигини қаттиқ қоралаб чиқдилар.

Вакиллар палатасининг аъзолари ҳам сенаторлар [illegible] бомбардимонни қоралашдилар. Конгресс аъзолари бўлган демократлардан 17 киши [illegible] бомбардимон қилиниши [illegible] кенгайтирилаётганлигининг [illegible] дейишди.

Бугун сенатнинг ташқи ишлар комиссиясида Вашингтоннинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги сиёсати айниқса қаттиқ танқид қилинди. Сенат комиссияси НАТО проблемаларига бағишланган [illegible] мажлисида АҚШ давлат секретарининг ўринбосари Жорж Болл нутқ сўзлади [illegible] Комиссия раиси Фулбрайт НАТО проблемаларига [illegible] ўзининг нутқида Ханой ва Хайфон районларидаги нефть омборларини бомбардимон қилиш [illegible] Вьетнамдаги урушни янада кенгайтириш [illegible] деди.

Шахсан мен ўзим, деди Фулбрайт, бомбардимон қилишлар кенгайтирилаётганлигидан гоят афсусланаман [illegible].

Ҳиндистон уруш тўхтатилишини талаб қилмоқда

ДЕҲЛИ, 30 июнь. (ТАСС). Ханой ва Хайфон порти атрофидаги жойларни Америка самолётлари бомбардимон қилганлиги муносабати билан, дейилади ПТИ агентлигининг хабарида, Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ўзининг ташвишланаётганлигини айтди. Индира Ганди бундай бомбардимон қилишлар дарҳол тўхтатилади, деб умид билдирди.

«Ханой ва Хайфон порти атрофидаги жойлар бомбардимон қилинганлиги тўғрисидаги хабарларни эшитиб, жуда хафа бўлдим ва ачиндим, деди Индира Ганди. [illegible] қан эдик. Бундай бомбардимон қилишлар дарҳол тўхтатилади, деган умиддамиз. Вьетнамдаги уруш тез орада тўхтатилади ва Вьетнам халқи ўз тақдирини четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўзи ҳал қилиш имкониятини олади, деб умид қиламиз».

Вьетнам Демократик Республикаси. Суратда: Вьетнам халқ армияси жангчилари ва маҳаллий аҳоли томонидан асрга олинган АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари капитани Н. Глабби кўриб турибсиз. Унинг самолёти Куангбинь вилояти устида уриб туширилган.

ВИА—ТАСС фотоси.

Л. Жонсоннинг айтганлари

НЬЮ-ЙОРК, 30 июнь. (ТАСС). Демократик партия фондига маблағлар тўплашга бағишланган митингда нутқ сўзлаган Жонсон бугун Де-Мойнга (Айова штати) боратуриб АҚШ президенти йўлакай Омаха шаҳрида (Небраска штати) тўхтаб ўтди ва бу ерда асосан Америка ҳукуматининг Вьетнам сиёсатига бағишланган нутқ сўзлади.

Ханой ва Хайфон атрофидаги жойларни бомбардимон қилиш [illegible] кейин президент [illegible] моқдалар, деб айблади.

Жонсон ўз нутқида АҚШнинг иттифоқчиларини — Жанубий Кореяни, Австралияни, Янги Зеландияни ва Филиппинни ўз ҳарбий қисмларини Жанубий Вьетнамга юборганликлари учун мақтаб гапирди.

Бағдодда комендантлик соати

ҚОҲИРА, 1 июль. (ТАСС). Бағдодда ва унинг атрофидаги жойларда, дейилади МЕН агентлигининг хабарида, Гринвич вақти билан соат 20 дан то эрталаб соат учгача комендантлик соати жорий этилганлигини Бағдод радиоси маълум қилди.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

Бир йил ухлаган қизча

Италиялик ўн яшар қизча Ивана Соммарива ўз уйи олдида коптоk билан ўйнаб туриб, кўча ўртасига бориб қолди ҳамда машина тагига кириб кетди. Аммо қизча оғир ярадор бўлмади. «Тез ёрдам» машинаси қизчани касалхонага олиб келганда врачлар Иванани уйғота олмадилар. Шундай қилиб, Ивана касалхонада бир йил ухлади. Бир йил давомида қизча врачлар назоратида бўлиб турди. Бир йилдан кейингина Ивана уйғонди. Врачлар қизчанинг соғлиғи жуда яхшилигини текшириб кўрганларидан кейин уни касалхонадан чиқариб юбордилар.

Ўт ўчирувчи айиқ

Бу Вологда областида бўлган воқеа. Ёзнинг иссиқ кунларидан бирида ўртоғим билан иккаламиз қўзиқорин кўп бўладиган жойни топиш ниятида ўрмон оралаб борардик. Узоқ юрдик. Йиқилган дарахтлар уюми устидан тез-тез ошиб ўтишга тўғри келарди. Эски дарахтлардан айримлари кулранг — яшил илдизсиз ўтлар билан қопланган.

Кутилмаганда тутун ҳиди димоққа урилди. Кўп ўтмай гулхандан кўкимтир тутун осмонга кўтарилаётгани кўринди. Ёнида ким юрибди? Синчиклаб қарадик ва ҳайрон қолдик: гулхан атрофида ўрмон хўжайини — айиқполвон юрарди. Айиқ силкиниб-силкиниб, куяётган ёғочлар атрофида айланарди. Сўнгра у чакалакзорга кириб кетди. Анчадан кейин сувнинг шовуллагани эшитилди. Ҳамма ёғи ҳўл, айиқ яна гулхан атрофида пайдо бўлди.

Алангага яқинлашар экан, тўрт оёқли «ўт ўчирувчи» яна силкина бошлади. Сув томчилари эса куяётган ўтинлар устига худди ёмғир ёққандай тушарди. У яна бир марта сувга шўнғиб келиб, гулханни ўчирди.

Айиқполвон ўчирилган гулхан атрофидан икки марта айланди-да, чала ёнган ўтинлар ёнидаги тўнкага ўтириб, жунини ялай бошлади. Сўнг ўрмон ичкарисига кириб, ғойиб бўлди.

Назаримда айиқ қачонлардир ўрмонда юз берган ёнғиндан қўрқиб қолган ва бу гал ҳам алангани кўриб, унинг бутун ўрмонга ёйилиб кетмаслиги учун ўтни ўчиришга киришган бўлса керак.

Н. НИКОЛЬСКИЙ.
(«Сельская жизнь»дан).

ТОШКЕНТ СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ ХАБАР БЕРАДИ

Сейсмография аппаратлари 30 июнь куни соат ўн-у 26 минутда 2 баллдан кам, ўн икки-ю 31 минутда 3, йигирма бир-у 46 минутда ва йигирма бир-у 47 минутда 2 баллдан кам ва кеча соат 0 дан 25 минут ўтганда 2 баллдан кам, соат 13-41 да 5-6 балл, соат 15-03 да 4 балл куч билан ер тебранганини қайд қилди.

ИЮЛЬ ИССИҚ БЎЛАДИМИ?

Июнь ойи кутилмаганда жуда иссиқ келди. Июннинг биринчи ярмида кундузги ҳарорат 40-42 даража, республиканинг жанубий районларида эса 45-46, тунда 25-30 даражагача борди. Ҳарорат 1917, 1925, 1939, 1941 йилларда шундай баланд бўлган эди.

Июль ойида ҳам максимал ҳарорат бўлиши кутилади. Сурхондарё областида ҳароратнинг пасайиши, Қорақалпоғистон шарқида эса ҳаво нинг бир оз исиб кетиши кутилади. Ўзбекистоннинг кўпчилик районларида бир кеча-кундуздаги ўртача ҳарорат 27 дан 32 даражагача, Фарғона водийсида эса 20 дан 26 даражагача иссиқ бўлади.

3-7, 15-20, 26-31 июль кунлари ҳарорат кўтарилиб, 35-40, жануб томонда эса 37-42 даража иссиқ бўлади. Июль ойининг ўрталарида ҳарорат яна пасаяди. Кундузи 29-34, кечаси эса 13-17, жанубда 15-19 даражага етади.

Одатда июль ойида ёғингарчилик кўп бўлмасди. Аксинча, бу ойда республиканинг айрим областларида ёғингарчиликнинг кўп бўлиши, 1-3 кун давомида ёмғир ёғиши кутилади.

4-10, 14-21, 24-27 июль кунлари Фарғона водийсида ва Тошкент областининг айрим жойларида момақалдироқ бўлиши, ёмғир ва сел ёғиши кутилади. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида ёғингарчилик бўлмайди. Июль ойи давомида ғарб ва шимоли-ғарб томондан секундига 10-15 метр тезликда қуюн аралаш шамол бўлиши кутилади.

А. АВАНЕСОВА,
Тошкент гидрометеорология хизмати узоқ муддатли об-ҳаво бюросининг бошлиғи.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳаво очиқ бўлади. Шарқ томондан секундига 7-12, айрим жойларда 17-20 метргача тезликда шамол эсиб, қаттиқ бўрон бўлиши кутилади. Ҳарорат кечаси 12-17, айрим жойларда 22, кундузи эса 29-34, айрим жойларда 37 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, шимоли-шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 15-17, кундузи 32-34 даража иссиқ бўлади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.55 — Озодалик — саломатлик гарови (рус.). 8.25 — Халқ қўшиқлари. 9.30 — Танбур тароналари. 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.). 10.30 — Ўрта Осиё республикаларининг қўшиқ ва рақс куйлари. 11.10 — В. И. Лениннинг «Империализм капитализмнинг юқори босқичи» деган китоби (суҳбат). 11.25 — Музикали танаффус. 12.15 — Спорт эшиттириши (рус.). 12.30 — Янги Тошкентни барпо этаётган Совет Армияси жангчилари учун концерт. 13.30 — Фортепьяно куйлари. 16.15 — Ёшлар учун концерт. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.10 — Қўшиқлар. 18.30 — Концерт. 19.20 — Озарбайжон куйлари. 20.00 — Жангчилар учун концерт. 21.20 — Эстрада концерти. 21.55 — Озодалик — саломатлик гарови. 22.10 — Концерт. 23.10 — Лирик концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Бумми ҳайвонот боғида (болалар учун). 17.30 — Телевизион янгиликлар. 17.45 — Эстрада концерти.

Ўзбек тилида: 18.15 — Ошиқ Ғариб (халқ достонидан саҳифалар). 19.05 — Телевизион янгиликлар. 19.20 — Телевизион миниатюралар («Ёшлик» студияси). 20.00 — Кичик концерт. 20.30 — Чорвадорлар учун.

21.30 дан — Москва кўрсатади (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Росалия мантублари — СОБИР РАҲИМОВ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МИР» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да).

Кларнетлар садоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Мартаба — «МОСКВА», НАВОИЙ номли, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда, кундуз соат 12 ва кеч 10 да).

Хўроз — «ДРУЖБА» (кундуз соат 2, 4, кеч 6 ва 8 да), «ЮЛДУЗ» (кеч 7 ва 9 да).

Том тоғанинг кулбаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда).

Севги ва лимандр — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

Ёз ҳикоялари — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11 да).

«Тобаго» йўлини ўзгартади — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Мартаба — «ФЕСТИВАЛЬ», СТЕПАН РАЗИН номли (кеч соат 10 яримда).

Ёз ҳикоялари — «ХИВА», «ОҚТЕПА».

Уч мушкетёр — КАФАНОВ номли.

Хотинлар — «САЛЮТ».

Вена қизлари — «УДАРНИК».

Пеньковдаги воқеа — КИРОВ номли.

«Тобаго» йўлини ўзгартади — НАВОИЙ номли.

Ганга ва Жамна — «ПАХТАКОР».

Темир ниқоб — «РАКЕТА».

Севги ва лимандр — ПУШКИН номли.

Мамлук — «ВАТАН».

Хўроз — СТЕПАН РАЗИН номли.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти

КУНДУЗГИ БЎЛИМНИНГ 1-КУРСИГА:

инглиз, немис, француз тиллари факультетларига ва испан тили бўлимига

1966/67 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институт чет тил ўқитувчиларини тайёрлайди.

Институтнинг кундузги бўлимига 35 ёшгача бўлган ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топшириб, конкурсдан ўтган, тўлиқ ўрта маълумотли кишилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: дарслар ўзбек тилида олиб бориладиган группаларда — 5 йил, дарслар рус тилида олиб бориладиган группаларда — 4 йил.

Институтга кирувчилар: СССР тарихидан, чет тилдан (оғзаки), она тили ва адабиётидан (ёзма ва оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Институт ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асли, характеристика, таржимаи ҳол, меҳнат стажи бўлганлар учун меҳнат дафтарчаси, колхозчилар учун колхозчи дафтарчаси, бош кийимсиз тушган 3х5 сантиметр ҳажмида 4 та фотокарточка. Паспорт, ҳарбий билет ёки приписка гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Адрес: Тошкент шаҳар-115, Муқимий кўчаси, 104-уй, қабул комиссияси.

Тошкент темир йўл транспорт техникуми

УҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум: тепловоз хўжалиги, темир йўл транспортининг йўл хўжалигини қуриш ва эксплуатация қилиш, сим алоқа, радио алоқаси ва радиоэшиттириш, темир йўл транспортида автоматика ва телемеханика, саноат ва граждан бинолари қурилиши ихтисосларига доир темир йўл транспорт техниклари тайёрлайди.

Аризалар 1 августгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Техникумда кечки ва сиртқи бўлимлар ҳам бор. Кечки бўлимнинг: тепловоз хўжалиги, металларни қирқиб ишлаш ихтисосларига ҳамда сиртқи бўлимда темир йўл транспортининг ҳамма ихтисосларига қабул қилинади.

Ариза тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, 2-Сариқўл кўчаси, 3-уй (1,5,8,9,10,12, 13-трамвайнинг «Сариқўл» ёки «Будённовская», 9-автобуснинг «Весна» остановкаси). Телефон В-8-40-85, В-8-43-25, В-8-44-98.

Андижон Пахтачилик институти

ҚАТНАБ ЎҚИЙДИГАН БЎЛИМГА

1966/67 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бу бўлимдаги ихтисослар:

қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети — автотрактор ва қишлоқ хўжалик машиналари паркини эксплуатация ва ремонт қилувчи механик-инженерлар тайёрлайди;

гидромелиорация факультети — мелиорация системалари, ирригация иншоотлари ва гидромелиорация узеллари учун жой қидириш, лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилишга доир гидротехник-инженерлар тайёрлайди;

агрономия факультети — пахтачилик бўйича олим-агрономлар тайёрлайди.

Агрономия факультетига кирувчилар: физика, химия, она тили ва адабиётидан (ёзма), бошқа факультетларда: математикадан (ёзма ва оғзаки), физика, химиядан имтиҳон топширадилар.

Ҳамма факультетларда дарслар ўзбек, рус тилларида олиб борилади.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Андижон область, Избоскан район, Куйганёр қишлоғи.

ЕТУКЛИК ИМТИҲОНИ

Футбол обзорчиларининг мулоҳазалари

Вақт қандай тез ўтиб боряпти-я! Яқингинада ўзбекистонлик футбол ишқибозлари Совет Иттифоқи биринчилиги учун XXVIII чемпионат бошланганлигининг гувоҳи бўлган. матбуотда ўз севимли командалари ва унинг рақиблари ҳақида қизгин мулоҳазалар юритиб юрган эдилар. Мана, ҳозир ҳам уларнинг «ташвишлари» кўпайса-кўпайяптики, озаяётгани йўқ.

Ажабо, иманинг ташвишини қилиш керак? «Пахтакор» пешқадамлар сафига ўтиб, шарафли «учлик»ка кириб олдику! Бу команда мухлисларини беҳад қувонтирмоқда. Лекин уларни безовта қилаётган нарсанинг боиси шундаки, команда қанчалик юқорига кўтарилса, унга қарши хавф-хатар шунчалик ошиб боради: пешқадам билан икки ҳисса куч сарфлаб ўйнаб, унинг «шохини синдириш»га интилувчи рақиблар кўпаяди. Спортчилар тили билан айтганда, юқори ўринни эгаллаш осон эмас, уни ушлаб қолиш янада қийин.

Ўзининг юксак спорт шарафини сақлаб қолиши, пешқадамлар группасидан чиқиб кетмаслиги учун «Пахтакор» футболчилари ҳали кўп куч сарфлашлари керак. Чемпионатнинг биринчи даврасидаги якунловчи ўйинларни тошкентлик спортчилар асосан сафарда ўтказадилар.

Гарчи, «Пахтакор» Ростовнинг армия футболчиларини ҳали бирор марта ҳам таслим қила олмагани, грузин ва арман футболчиларининг меҳмонни «сийламаслик» одатлари ишқибозларга маълум бўлса-да, ҳозир уларнинг бутун диққат-эътибори эртага «Динамо» билан бўладиган учрашувга қаратилган. Чемпионатда мағлубиятсиз бораётган бу икки команда учрашуви фақат ўзбек ва украинларнигина эмас, балки Иттифоқимиздаги барча ишқибозларни қизиқтирмоқда.

Бу катта ўйин олдидан бўладиган тафсилотларни шарҳлаб бериш ҳақида топшириқ олгач, биз, даставвал, Қўғирчоқ театри олдидаги скверда тўпланган ишқибозлар ҳузурига бориб, уларнинг ҳар хил мулоҳазаларига қулоқ солдик. Кейин Марказий стадионга йўл олдик. «Пахтакор»нинг бош тренери Михаил Иосифович Якушин, дарвозабон Юрий Пшеничников билан бирга телестудияга бориб, видеомагнитофонга ёзиб олинган «Кайрат» — «Динамо» учрашувини кўрдик. Сафар олдидан Михаил Иосифович ўз шогирдларига тегишли топшириқлар бергани ҳақида хабардор бўлдик. Мана ишқибозларнинг мулоҳазаларидан бир шингил:

— «Пахтакор» Киевда ғалаба қилади, деб ким ишонч билан айта олади?

— ...

— Дуранг қилиш мумкин.

— Қаёқдан биласан, коптоk думалоқ...

— Думалоқ коптокни думалата билиш ҳам керак-да!

— Ҳимоячилар «Черноморец» билан бўлган учрашувдагидек ўйнасалар, ютқазиб қўйишимиз мумкин.

— Йўқ, Шарипов билан Науменко ўйнайди. Киевда яхши ўйнашлари учун уларга дам беришди.

— Красницкий ҳам бир текис ўйнамаяпти.

«Пахтакор» ғалаба қилади деб журъат билан айтишга ишқибозлар ботина олмаётганининг асоси бор. Биринчидан, «Динамо» — бу йилги чемпионатда энг даҳшатли рақиблардан бири: 24 имкониятдан 21 очко тўплаш, тўплар нисбати бўйича 29:4 ҳисобига эришиш катта гап. Команданинг анкетасидаги ёзувлар мана шундай. Бош тренер Виктор Александрович Маслов ҳозирги замон футболидаги янгиликни бошқалардан олдинроқ пайқади ва бу янгиликни ёш кучларни ишга солиш орқалигина тезроқ рўёбга чиқариш мумкинлигини сезди. Шунинг учун Каневский, Лобановский, Базилевич каби таниқли футболчиларнинг «хизматлари»дан воз кечди. Команда составига Мунтян, Паркуян, Пузач, Бишевец, Медвидь каби моҳир ёш футболчиларни қабул қилди. Беш ўйинчиси СССР терма командаси составига олинган бўлишига қарамай, коллектив жуда яхши ўйнамоқда.

Лекин бу йилги «Пахтакор» ҳам бундан 2-3 йил илгариги команда эмас. У оғир шароитга қарамай, турнир жадвалининг зинапоясидан узлуксиз кўтарилиб бормоқда. Команда ўйинчилари уюшқоқлиги, маҳоратини тинмай ошириши, талантини ишга солиши орқалигина бунга эришмоқда. Буларнинг ҳаммаси, сўзсиз, тажрибали педагог М. И. Якушиннинг системали олиб бораётган хизматидир. Михаил Иосифович қийин шароитда (Украинада «А» класси биринчи группасида гўртта команда бўлгани ҳолда Ўзбекистонда фақат битта команда бор) маҳаллий кадрларгагина таяниб, улардан етук футболчилар тайёрлашда жуда катта иш олиб бормоқда. «Пахтакор» футболчилари ўз кучларига ишонган ҳолда, чиройли комбинациялар билан ўйнаяптилар. Аммо, бу деган сўз уларнинг ўйинида ҳеч камчилик йўқ, ҳар бир ўйинни юксак савияда ўтказмоқдалар, деган хулосани чиқармайди. Буни «Черноморец» билан бўлган охирги учрашув ҳам яққол кўрсатди.

Украина футболчилари Олмаотада ғалабага эришган бўлсалар-да, икки тўпни ўтказиб юборганлари «Динамо» ҳимоячиларини ваҳимага солиб, Рудаков ҳимоя қилаётган дарвоза қулфини очиш унча қийин эмаслигини кўрсатди. «Пахтакор» эса ажойиб бир хусусиятга эга бўлиб, керак бўлса ҳар қандай кучли рақибга ҳам қаршилик [illegible] тик [illegible] жаҳон [illegible]

— Жанубий [illegible] ҳур ком[illegible] ва «Насос» [illegible] ёҳатларида [illegible] билмай, [illegible] дан «калт[illegible] ларнинг [illegible] йўқ. Айрим [illegible] «Пахтакор»нинг [illegible] «омади ке[illegible] лей балак[illegible] лашга ур[illegible] мондан [illegible] қўлга ки[illegible] улар айт[illegible] евдаги уч[illegible] ликларнинг [illegible]

В. МАҲКАМОВ,
А. МАЪЗУМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

 ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 08562.